500 KURUŞ YIL 6 SAYI 3180

PAZARTESİ 2 TEMMUZ 1979

EKONOMİK Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

bir ekmek bir Politika

MHP hakkında dava açılmasını önlemek için yargıtay yetkililerine baskı yapılıyor

- Başsavcı ve yardımcılarının evlerine telefon edildiği ve tehditler yağdırıldığı bildirilirken, MHP ile ilgili Başsavcılıktaki dosya hergün büyüyor
- Sıkıyönetim Mahkemelerinde mahkum edilen bazı katiller için «Bağlı bulundukları örgüt»le ilgili dava açılması istemleri Yargıtay Başsavcılığı tarafından inceleniyor

Ankara (Politika) — MHP'nin kapatılması için başsavcı tarafından Anayasa Mahkemesine dava açılmasını engellemek amacıyla soruşturma yapmakla görevli yargıtay yetkililerinin sürekli olarak tehdit edildikleri, evlerine ve işyerlerine edilen telefonlarda "bu konu ile fazla ilgilenmelerinin kendileri açısından yararlı olmayacağının" bildirildiği öğrenildi.

Başsavcılığa yakın çevrelerden öğrenildiğine göre MHP ile ilgili soruşturmanın yeni baştan ele alınması ile birlikte bu tür telefonların sayısı artmaya başladı. Yetkililerle birlikte yakınlarının da yoğun baskı altına alındığı bildirildi. Ancak belirtildiğine göre her türlü tehdit ve baskıya karşın MHP hakkındaki dosya hergün büyüyor. Son günlerde sıkıyönetim mahkemelerinde mahkum edilen bazı katillerle ilgili olarak mahkeme heyetinin aldığı kararlarda "katilin arkasında bulunan bir örgüt"ten sözedilmesi ve bu örgütün açığa çıkarılması konusundaki is,-

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

«Niyet Mektubu» bugün veriliyor

IMF, Türkiye için kararı 19 Temmuz'da verecek

Ankara (ANKA) — Türkiye'nin iki yıllık bir süre içinde 300 milyon dolar tutarında destek kredisi kullanmak yolundaki istemi, Uluslararası Para Fonu'nun 19 Temmuz Perşembe günkü yönetim kurulu toplantısında görüşülecek. Bu toplantıda, Fon yönetim kurulu Türkiye'nin sunduğu «niyet mektubu»nu onaylayacak ve «standy-by» düzenlemesi kararını verecek.

Edinilen bilgiye göre, daha önce Paris'te parafe edilmiş bulunan «niyet mektubu»nun Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu tarafından imzalanmış olarak bugün Washington'daki Para Fonu Sekreterliğine gönderilecek. Maliye Bakanlığı yetkilileri, «niyet mektubu»nun içeriğinde, parafe edildikten sonra imzalanırken hiçbir değişikliğe uğramadığını bildirdiler. Bu konuda basında yer alan «niyet mektubu»nun Ankara'da parafe edilirken değiştirildiği yolundaki iddialara karşı Maliye Bakanlığı yetkilileri ANKA'ya şu bilgiyi verdiler:

«Türkiye ile Para Fonu arasında Ankara ve Paris'de sürdürülen görüşmeler 12 Haziran günü anlaşmayla sonuçlanmıştır. 12 Haziran'da Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ve Para Fonu Başkanı Jacques de Larosiere, Paris'de yaptıkları görüşmede varılan sonuçlar üzerinde mutabakat sağlamışlardır. Bu mutabakat üzerine, Maliye Bakanı Müsteşarı Vural Güçsavaş ile Para Fonu heyeti başkanı Charles Woodward, «niyet mektubu» taslağını parafe etmişlerdir.

Paraf işlemi Ankara'da değil, Paris'de gerçekleşmiştir. Ve bu taslak hiçbir değişikliğe uğramadan Maliye Ba-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

CHP'ye göre hükümet buhranını tüm yurtseverler istemiyor

- CHP Genel Sekreter Yardımcısı, AP ve kurmaylarının ardında hangi ekonomik gücün bulunduğunu bilmediklerini söyledi

Ankara, (Politika) — CHP Genel Sekreter Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Orhan Birgit çıkacak bir hükümet buhranının yalnızca iktidara ağırlık veren parti için değil aynı zamanda tüm yurtseverler için de istenmeyen sonuçlar verebileceğini söyledi. Birgit CHP ağırlıklı hükümetin işbaşında kalması için tüm güçlerini harcadıklarını hatırlatarak hükümeti devirmeye çalışan AP Genel Başkanı ve kurmaylarının arkasında hangi ekonomik gücün bulunduğunu şu anda belirleyecek durumda olmadığını belirtti.

Haftalık Yankı dergisinin sorula-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

AP, CHP'yi Parlamento dışı iktidar denemesiyle suçladı

- AP Gençlik Kollarından yapılan açıklamada «siyaset sahnesinin düzenbazlarının teşhir edileceği» de öne sürülüyor

Ankara, (A.A.) — AP Gençlik Kolları, CHP'nin «parlamento dışı iktidar denemelerine başvurarak antidemokratik zihniyeti millet ve dünya huzurunda bir kere daha tescil etmiştir» görüşünü savundu.

AP Gençlik Kolları tarafından yayınlanan bildiride, CHP iktidarının parlamento içinde iktidar olma vasfını kaybettiği, şimdide «parlamento dışı iktidar olma» teşebbüsüne geçtiği ileri sürüldü ve «CHP ekibinin amaçlarından biri, Türk gençliğini etkilemek ve demokrasi dışı usulleri Türk gençliğine aşılayarak, Türk demokrasisinin geleceğini

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Hükümetin «Köprü kredi» almaktan vazgeçtiği belirtildi

Ankara (ANKA) — Hükümetin, önümüzdeki hafta içerisinde uluslararası ödemeler bankası'ndan (BİS) sağlamayı öngördüğü 250 milyon dolar tutarındaki "köprü kredi"den vazgeçtiği bildirildi. Kısa adı IMF olan uluslararası para fonu'nun "Stand - By" düzenlemesi için Türkiye'ye "yeşil ışığı yakması", "BİS"ten sağlanacak olan "köprü kredi"nin yüzde 10 gibi yüksek bir faiz getirmesi ve işçi dövizlerinin Merkez Bankası rezervlerinde belli bir rahatlama sağlaması bu krediden vaz-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Bir Amerikan senatörüne göre

"SALT-2'yi denetlemek için U-2'lere gerek yok,,

- Senatör Les Aspin "U-2'ler Türkiye üzerinden uçsaydı iyi olurdu" dedi
- U-2'lerin uçuşunu tehlikede gören ABD "alternatif planı" hazırlıyor

Dış Haberler Servisi — Wisconsin Demokrat Temsilcisi ve Temsilciler Meclisinin Haberalma Örgütlerini denetleme Alt Komisyonu Başkanı Les Aspin dün verdiği bir demeçte, «Birleşik Amerika'nın «SALT-2» antlaşmasına Sovyetler Birliği'nin uyup uymadığını anlamak için Türkiye üzerinden, «U-2», uçakları uçurmasına gerek olmadığını» söyledi.

Aynı zamanda, Savunma Alanında bir uzman olan Temsilciler Meclisi üyesi Les Aspin, gizli oturumlarda, dinleyen uzmanların verdikleri bilgilere göre, Sovyetler'in yeni füzeleriyle ilgili bilgiler, başka araçlarla daha iyi derlenebilecek.

Les Aspin demecinde şunları belirtti:

«U-2'lerin Türkiye üzerinden uçması tabii çok iyi olurdu. Ama eğer bu uçuşları sağlayamazsak, kaybımız son derece az olacak ve salt antlaşmasına uyulup uyulmadığını anlama konusundaki gücümüze bir darbe sayılamayacaktır.»

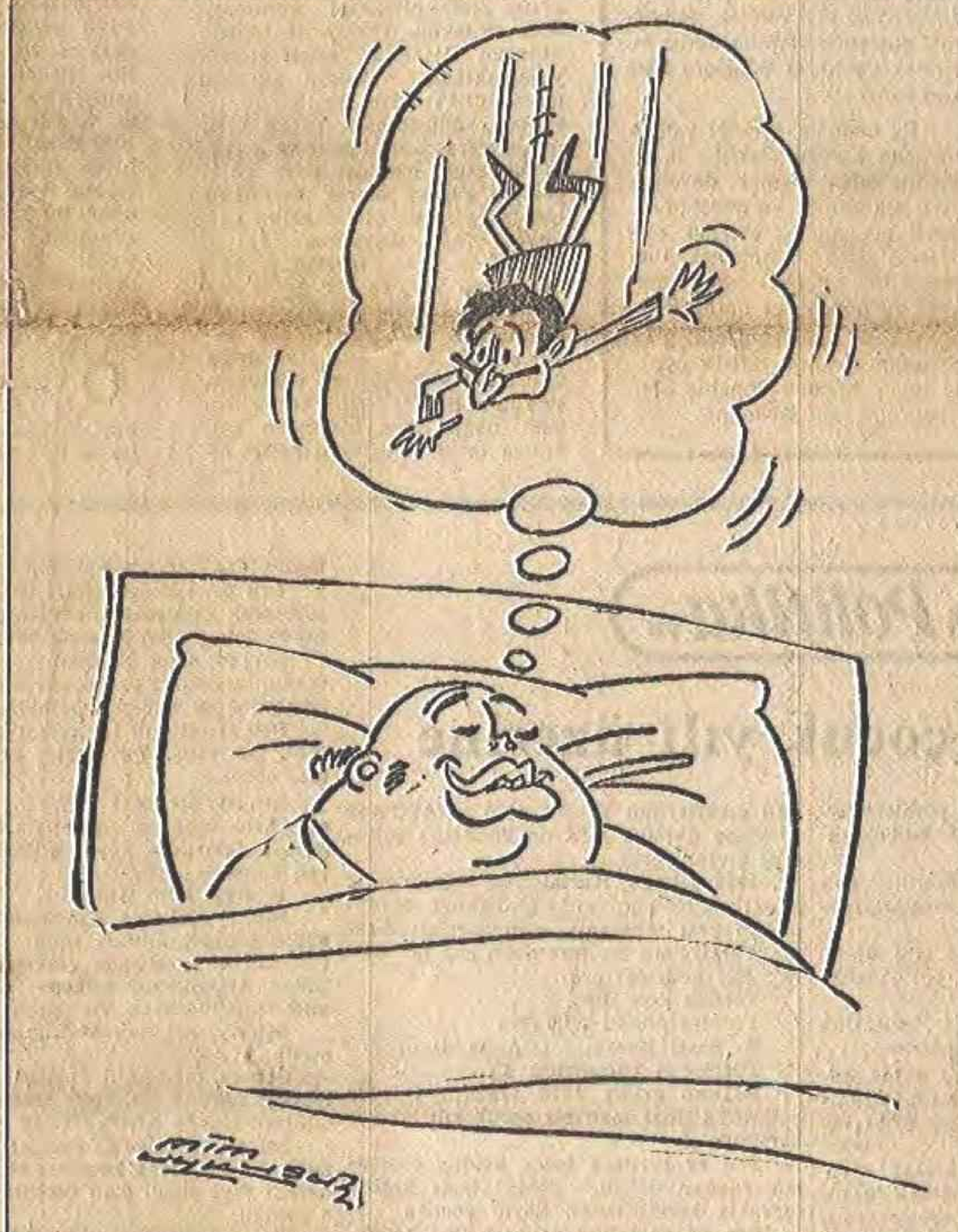
Les Aspin'e göre, «U-2» uçaklarının sınırlı uçuş sürelerinden dolayı, bu uçaklar SSCB'nin güneyindeki sıvı yakıtlı füze denemelerinin yüzde 40'ını saptayamayacaklardır.

Yine Les Aspin'e göre, Türkiye üzerinden geçecek «U-2» uçakları, Sovyetler Birliği'nin kuzey bölümünde yer alan katı yakıtlı daha önemli füze denemelerini de saptayacak durumda olmayacaklardır.

«ALTERNATİF PLAN»

Öte yandan Amerikan hükümet çevrelerinden yapılan açıklamalara göre ABD, Türkiye'nin U-2 uçuşlarına izin vermeyebileceği endişesi duyarak U-2'lerin yerine alternatif «denetleme» yöntemleri geliştiriyor. International Herald Tribune gazetesinde yer alan habere göre, alternatif geliştirme planı, elde-

(Devamı S. 7 Sü. 5'de)

Herald Tribune'e göre Ecevit düşürülürse subaylar yönetime el koyacak

Dış Haberler Servisi — Paris'te yayınlanan International Herald Tribune Gazetesi'nin Ankara çıkışlı bir haberinde, Ecevit'in düşürülmesi halinde ordu içindeki bazı subayların yönetime el koyacakları belirtiliyor. Haberde 26 bin kişilik bir askeri birliğin bulunduğu Kıbrıs'ta Türk subaylarının bu görüşü açıkça söyledikleri ifade ediliyor.

Gazetenin 30 Haziran - 1 Temmuz tarihli sayısında «Mahzun Türkler Batı'da Kalmak İstiyor, ama Fiyat Yüksek Olmalı» başlığıyla Andrew Borowiec imzasıyla yayınlanan yazıda, Körfez'in güneyinin Batı'nın petrol yollarını kontrol ettiği, Türkiye'den ise NATO'nun güneydoğu kanadını koruması istendiği belirtiliyor. Başbakan Ecevit'in, «eğer Türkiye duvara sıkıştırılırsa pencereden atlamaktan çekin-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

TÖB-DER eski Genel Başkanının evi bombalandı

Adana'da bir kişi öldürüldü

- İstinye'de dört kişiye silahlı saldırı sırasında olayla ilgisi bulunmayan bir kişi öldü
- İstanbul'da izinsiz yürüyüş yapan bir grup, terzi dükkanını ateşe verdi

Haber Merkezi — Adana'nın Sarıçam deresi kıyısında silahlı saldırıya uğrayan bir genç öldü. 16 yaşında olduğu bildirilen Yusuf Mirzeler'in yarayı kalbinden aldığı öğrenildi. İstanbul'da ise kimliği belirlenemeyen kişilerin 4 kişiye açtığı ateş sonucu olayla ilgisi olmayan bir kişi öldü. Ankara'da da TÖB-DER Ankara Şubesi eski başkanı İlhan Akalın'ın evine önceki gece tahrip kalıbı yerleştirildi.

İSTANBUL

İstanbul'da İstinye'de dört kişiye kimliği belirlenemeyen bir kız ikisi erkek üç kişi tarafından tabanca ile ateş edildi ve olayla ilgisi olmayan bir kişi öldü.

Emniyet Nöbetçi Müdürlüğünden alınan bilgiye göre, İstinye Kefeliköy caddesi Nokta Çay Bahçesinin yanındaki duvarda oturan, Vahdet Aydın, Raci Belentoğulları, Mustafa Pamuk, Mithat Taştan adlı sağ görüşlü kişilere dün saat 16.15'de bir kız, ikisi erkek üç kişi tarafından tabanca ile ateş açıldı. Olayda Nokta Çay Bahçesinde çay içen ve olayla ilgisi olmadığı bildirilen 20 yaşındaki Ali Rıfat Aralp ağır biçimde yaralandı. Yaralı genç İstinye Devlet Hastanesine kaldırılırken yolda öldü. Ali Rıfat

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Hacıbektaş'ta halk Türkeş'i ilçeye sokmadı

Hacıbektaş, (İSTA) — MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş Nevşehirde düzenledikleri mitinge giderken uğramak istediği Hacıbektaş ilçesine halk tarafından sokulmadı. Türkeş'in Hacıbektaş'tan geçeceğini duyan ilçe halkı ve çevre köylüleri MHP konvoyunu şehre sokmamak için yollara barikat kurdular. Bu arada

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Genel-Der Ankara Şube Kongresi yapıldı

- Kongrede bir konuşma yapan CHP milletvekili Erol Saraçoğlu Ankara belediyesinin ilericiler üzerinde uyguladığı baskıları kınadı.

Ankara (Politika) — Yerel Yönetimler Genel Hizmetleri Birleşme ve Dayanışma Derneği, Genel-Der Ankara Şubesi ikinci olağan genel kurulu Ankara'da yapıldı. Genel-Der Genel Başkanı Hasan Ayhan genel kurulda yaptığı konuşmada sendikasız yerel yönetim emekçilerinin savaşımında dayanağının işçi sınıfı olduğunu belirtti. CHP Milletvekili Erol Saraçoğlu da yaptığı konuş-

Devamı Sa. 7. Sü. 6'da

OLEYİS Genel Başkanlığına Nusret Aydın seçildi

Ankara (Politika) — DİSK'e bağlı Oleyis sendikasının genel kurulu dört günlük çalışmalarını tamamladı. Genel başkanlığa Nusret Aydın, genel sekreterliğe de Tahir Güner getirildiler. Sendikanın dört gün süren genel kurulunun dün yapılan oturumunda seçimlere geçildi. Genel başkan, genel sekreter ve yürütme kurulu üyelikleri için ayrı ayrı yapılan seçimler sonucunda Aydın ve Güner'den sonra yürütme ku-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Ankaralı ilericiler, Pazar'ı Soda işçileriyle geçirdi

Ankara (Politika) — Gölbaşı'nda altıncı gecelerini geçiren soda grevcileri ile demokrasi güçlerinin dayanışmaları devam ediyor. Ankara'da kırka yakın örgütün sıcak ilgisini gören soda işçilerine KÖY-KOOP'da önceki gün 200 şişe ayran, 100 şişe süt ve bol miktarda yoğurt gönderdi.

Demokratik kitle örgütlerinden gelen yüzü aşkın üye de, dün soda işçileri ile birlikte yemek yedi.

Mersin'den Gölbaşına gelene dek tüm köy ve ilçelerde ilerici demokrat güçler tarafından karşılanan soda emekçileri sıkıyönetim komutanlığının Ankara'ya girmelerini yasaklaması nedeniyle, Ankara'ya 20 kilometre uzaklıkta konakladıkları bir benzin istasyonunu tam bir grev alanına çevirdiler. Çevreyi, yol boyunca taşıdıkları pankart ve bayraklarla donatan işçiler geceleri havaların soğuması nedeniyle de çadırlar kurdular. Gölbaşına gelmelerinden bu yana Ankara'lı ilericilerce hiç yalnız bırakılmayan soda emekçilerini dün de değişik örgütlerden gelen yüze yakın ilerici-yurtsever ziyaret ederek yemek yediler. Evlerinde yaptıkları yemekleri işçilere götüren ilericiler soda grevci-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

308 öğretim görevlisi ve yardımcısı Tam-Gün'ü savundu

Ankara, (Politika) — İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Bursa Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde çalışan 308 öğretim üye ve yardımcısı ortak bir açıklama yaparak, Tam Süre Çalışma Yasasının yürürlüğe gireceği tarihin uzatılmasına karşı çıktı. Yasanın getirdiği ilkenin ancak tüm öğretim üyelerinin Tamgün düzenine geçmesinden sonra değerlendirilebileceğine inandıklarını belirten öğretim üyesi ve yar-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

İstanbul'da Belediye Otobüsleri dünden itibaren tek fiyat uygulamasına başladı

İstanbul (Politika) — İstanbul'da belediye otobüsleri dünden itibaren "tek fiyat" uygulamaya başladı. Vatandaşlar tüm hatlar için 5 lira ödüyorlar. Boğaz Köprüsünden geçme durumunda bu ücret iki katına çıkıyor. Öğrenci ve erlere ise yüzde 50 indirim uygulanıyor.

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Kocaeli direnişi ve grev kırıcıları

CHP sağ kanat üst yönetiminin ve onların denetimindeki il yönetim kademelerinin, ön seçimlerde ilerici, demokrat ve yurtsever kimseleri değişik yöntemlerle çelmeledikleri çok bilinen bir gerçektir. CHP yönetimi, bu yolla da sermaye sınıfına şükran borcunu ödemiştir. Sermaye sınıfı, gerici güçler, CHP yönetiminin bu davranışlarının sonuçlarından, şu an yurdun her yöresinde yararlanmaktadırlar.

Erol Köse'nin malum kişilerce ve malum yöntemlerle çelmelenişinin sonucunda, Kocaeli belediye seçimlerini AP'li Cevdet Bağdat kazandı. Bu adam, Belediye Başkanı olduğu günden itibaren, belediye işçilerini ve Genel-İş Sendikası Kocaeli Şubesi'ni hedef almıştır. Belediye Başkanı olan bu kişi, toplu işten çıkarmadan tutun da, toplusözleşmeden doğan hakların hiçbirisinin tanınmaması ve iş hukukuna ilişkin yasaların açıktan çiğnenmesine değin, uzanan, her yönteme başvurmaktan çekinmemiştir.

Geçtiğimiz yılın mayıs ayında, çıkan uyuşmazlık üzerine, Genel-İş Sendikası grev kararı aldı. 32 gün süren grev sonucunda, işçiler haklarını söke söke aldılar...

Ne var ki, alınan haklar kağıt üzerinde kaldı... İşveren, yani Kocaeli Belediye Başkanı olan kimse, toplusözleşmenin getirdiği yükümlülüklerin hiçbirisine uymadığı gibi, Genel-İş Sendikası'nın en militan işçilerini sokağa atmaya başladı.

İşçiler, eylül ayında yeniden direnişe geçtiler... Bu direniş 18. gününde kırıldı. Grev kırıcılığında baş rolü, ilk bakışta Vali ve Belediye Başkanı oynadılar. Vali, tüm belediye hizmetlerine elkoyduğunu bildirdi. Kuşkusuz Vali'nin ve Belediye Başkanı'nın davranışlarında şaşılacak bir yan yok... Vali ve Belediye Başkanı'nın bu tutumları, yine de grevin kırılmasına yetemezdi... ve işçilerin direnişi engellenemezdi...

Ne var ki, direnişin kırılmasında baş oyuncu rolünü, DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar ve Kocaeli CHP milletvekilleri «tümü değil» üstlenmişlerdi. Fehmi Işıklar ve milletvekilleri, işçilere, toplusözleşmeden doğan haklarının tümünün verileceğini ve kendilerinin kefil olduklarını söylediler... Bunun üzerine işçiler, direnişi bırakarak işbaşı yaptı...

Ancak işveren, yani Belediye Başkanı olan kimse, işçilere toplusözleşmeden doğan hakların hiçbirisini vermeye yanaşmadı. İşçi kıyımı eylemini de sürdürdü... Genel-İş Sendikası'nın yiğit işçileri, 6 Şubat 1979'da yeniden direnişe başladılar. Yiğit belediye işçileri, o gün bugündür «grev» bayrağını dimdik ayakta tutuyorlar...

Bundan 10 gün kadar önce, burnu iyice sürtülen işveren yeniden görüşmelere oturmuştu. Tam bugünlerde, Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan, Sağlık Bakanı Mete Tan, Yerel Yönetim Bakanlığı ve Kocaeli Valisi eliyle yeni bir oyun tezgahlanmaya başlandı. Sağlığa aykırılığı gerekçesiyle, Bakanlar Kurulu'nca grevin ertelenmesi isteniyor...

Öğrenebildiğimiz kadarıyla, böylesi bir kararname imzaya açılmış bulunuyor. Bu tezgahın kurulmasıyla birlikte, bu oyunun dolaysız içinde olan işveren, görüşmelerden çekilmiştir...

Kocaeli'de sürdürülen savaşım, salt bir ekonomik haklar savaşımı değildir ve yalnızca Genel - İş Sendikası'na üye işçileri değil, tüm demokrasi güçlerini ilgilendirmektedir. Bu saldırının temel hedefi tüm demokrasi güçleridir... Amaç, Genel-İş Sendikası'nın Kocaeli'ndeki varlığına son vermek, demokrasi güçlerine yeni bir darbe indirmek ve faşist odaklara daha kan vermektir...

Bu nedenle, aylardır yiğitçe savaşan Kocaeli Genel - İş işçilerine omuz vermek, dayanışmayı sürdürmek ve geliştirmek, gerici güçlerin bu aşağılık saldırısına geçit vermemek tüm demokrasi güçleri açısından ivedi ve güncel bir görevdir.

Bizden selam olsun, grev bayrağını aylardır dimdik ayakta tutan, Kocaeli Genel-İş Sendikası'nın yiğit işçilerine..

FORUM

CHP ağırlıklı Hükümet ve kooperatifçilik

CHP ağırlıklı hükümetin kooperatifçilik konusunda uygulamalarının, plan ve programlarda öngörülen politikalar doğrultusunda olduğunu söylemek olanağı yoktur. 1978 yılında Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı Bütçesi'nde yer alan, kooperatifçiliği desteklemeye dönük ödeneklerin harcama yüzdesinin yüzde 6 olduğu gözönüne alınırsa, kooperatifçiliğin, söylenen bunca söze, atılan bunca «Nutuk»a karşın ne denli desteklendiği (!) anlaşılır.

Yalçın DOGANER
Ziraat Yüksek Mühendisi

Gerek «Hükümet Programı»nda, gerekse «CHP Programı»nda, gerekse «Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı»nda, iç ticaretin düzenlenmesinden gelir dağılımının iyileştirilmesine, üretimin artırılmasından sosyal güvenliğin sağlanmasına, doğal kaynakların korunmasından toplumsal yaşamın demokratikleşmesine, konut sorununun çözümlenmesinden tüketicinin korunmasına kadar uzanan bir dizi ekonomik, sosyal, kültürel, fizik ve politik amaçlara ulaşmak için kullanılacak araçlar arasında kooperatiflere özel bir yer verilmiştir.

Özellikle, kırsal kesimin sorunlarının çözümü için kooperatiflere vazgeçilmez ve en etkin araçlar gözüyle bakılmaktadır. «Dördüncü Planın Temel Politikaları» arasında yer alan «Köylüye Yönelik Politikalar kapsamındaki politikalar içinde «Kooperatifleşme» konusuna ayrı ve belirgin bir yer ayrılmıştır.

Kooperatifçiliğin konusuna bu denli önem verilmiş olması, özellikle tarımsal sorunların çözümü ve tüketicinin korunması açısından kooperatifçilik hareketinden çok şey beklenmesi, hiç de nedensiz değildir.

Türkiye'de tarım kesimi, gerek ulusal gelir ve üretime katkısı, gerekse toplam ve da çalışan nüfusu açısından birinci kesim olma niteliğini [illegible] Nitekim, Türkiye'de toplam nüfusun % 58,1'i kırsal alanda yaşamaktadır. Çalışan nüfusun da % 61,1'i tarım kesiminde [illegible] Tarım kesiminin gerek ulusal gelire, gerekse dışsatıma katkısı, görece olarak azalmakla beraber yine de ulusal gelire katkısı % 23,7, dışsatıma katkısı 1972'de % 68,6, 1975'de % 56,5, 1977'de % 59,1, ve 1978'de % 64,0 olmuştur. Tarıma dayalı sanayi ürünlerinin dışsatım içindeki payı ise 1972'de % 19,0, 1975'de % 23,0, 1977'de % 25,5 ve 1978'de % 19,3'dür. Bunun için, tarım kesimi, bugün bile ülkemizin kalkınma hızını belirleyen kesim olma niteliğini korumaktadır.

Bir yandan halkın beslenme, öte yandan yapım sanayiinin hammadde ve döviz gereksinimini karşılamak için tarımsal üretimi, buna dayalı olarak da tarımsal ürünlerin dışsatımını artırmak gereği vardır.

Tarımsal üretimi artırabilmek için, başta toprak olmak üzere sermaye, modern girdi, işgücü ve teknoloji arasında optimal bir dengenin sağlanması zorunludur.

Ülkemizde toprağın mülkiyet açısından dağılımı gözönüne alınırsa, yukarıda söz konusu edilen optimal dengenin sağlanmasında önemli ve büyük sorunlarla karşılaşılacağı görülür.

Türkiye'de toprağın mülkiyet açısından dağılımı dengesizdir. Tarım kesimindeki toplam hanelerin % 10,9'u 5 dekardan küçük toprakları işletmektedir. (ortalama 3,5 dekar). Bu topraklar, işlenen tüm alanın ancak % 0,8'sını oluşturmaktadır. Toplam hanelerin % 70,6'sı ise, işlenen toprakların % 21,3'ünü işlemektedir. Bunların işlediği alan ise, 50 dekardan küçüktür. Öte yandan, 500 dekardan büyük toprak işleyen hanelerin sayısı toplamın % 1,1 dolayındadır. Bunlar, tüm işlenen alanın % 22,3'üne sahiptirler. Toplam haneler içinde % 0,5 kadar bir azınlık ise, 1000 dekardan büyük toprağa sahiptir. Bunların işlediği alan ise toplam işlenebilir alanın % 18,4'üdür. Bu yapı, toprağın mülkiyeti açısından dağılımındaki dengesizliği belirttiği gibi, tarımsal üretimin önemli bölümünün büyük işletmelerde gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Öte yandan da, küçük ve cüce tarım işletmelerinin dışındaki gereksinimleri şu ya da bu yoldan sağlansa bile, bu işletmeleri rasyonelleştirmek olanağı olmadığı vurgulanmalıdır. Bu nedenle, üretimi toplumlaştırmak ve üretim araçlarının kullanımını topluluklaştırmak, buna dayalı olarak da üretimi plânlayabilme olanaklarını ve koşullarını yaratmak zorunludur. Bunun için, günümüz koşullarında kullanılabilir tek araç kooperatif örgütlerdir.

Gerek «Hükümet Programı»nda, gerek «CHP Programı»nda gerekse «Kalkınma Plânları»nda kooperatifleşmeye özel ve ayrı bir yer verilmesi, yukarıda belirtilen nedenlerden kaynaklanmaktadır.

Kooperatifçiliğe bu denli önem verilmesi ve sorunların çözümü için öngörülen politikaların gerçekçi bir yaklaşımla saptanmış olması yeterli olmamaktadır.

CHP ağırlık hükümetin kooperatifçilik konusundaki uygulamalarının, plân ve programlarda öngörülen politikalar doğrultusunda olduğunu söylemek olanağı yoktur. 1978 yılında Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı Bütçesi'nde yer alan, kooperatifçiliği desteklemeye dönük ödeneklerin harcama yüzdesinin %6 olduğu gözönüne alınırsa, kooperatifçiliğin, söylenen bunca söze, atılan bunca «nutuk»a karşın ne denli desteklendiği(!) anlaşılır. Hele, «Demokratik Halk Kooperatifçiliği» [illegible] ne denli desteklendiği de kimsenin gözünden kaçmamaktadır. Örneğin, Tarım Satış Kooperatif Birliklerinin [illegible], 1978'de Tarım Satış ve Tarım Kredi Kooperatiflerine toplam 84 Milyar TL reeskont kredisi açılmış olması, [illegible] bir kooperatife bile 2 milyarlık bir kredi sağlanması, hangi tür kooperatiflerin desteklendiğine ilişkin en somut göstergesidir. Orman Bakanlığı yetkililerinin kooperatiflerin yönetimine kamu görevlilerinin etkin biçimde katılmasını önermeleri ve KÖY-KOOP hareketini bölmeye yönelik OR-KOOP girişimleri, DEMOKRATİK HALK KOOPERATİFÇİLİĞİ»nden kimlerin neyi anladığını anlatmaktadır.

Politika'dan MEKTUP

Iyiye bir adım daha

Dünden beri Politika, Cumhuriyet tesislerinde basılıyor. Cumhuriyet gazetesinin sayın yöneticilerinin anlayış göstermesi üzerine baskı sistemimizde, bizi son derece zorlayan, Politika'nın başlıklarının bozuk, bazı sütunlarının okunmayacak kadar silik çıkmasına yolaçan, fotoğrafları görünmez kılan ciddi teknik aksamaları böylece biraz daha azalttığımız kanısındayız. Ofset baskı sistemine karşılık, tipo baskı sisteminin eksikleri kuşkusuz sürüyor. Örneğin renkli fotoğraf basma olanağımız yok. Aynı biçimde sayfa düzenlemesinde sistemin kendisinden doğan bazı kısıtlılıklar gene de geçerli. Ama biz herşeye karşın «iyiye doğru bir adım daha» attığımız inancındayız. Umarız okuyucularımız da iki günden beri gazetemizin baskısındaki düzelmeyi gözlemişlerdir.

Ancak asla unutulmamalı, bir gazete kendi rotatifi ile basılmadıkça sorunlarının üstesinden gelmesi olanaksız. Bugün artık basın gerçek bir sanayi. Beş büyük tirajlı gazete (Hürriyet, Milliyet, Tercüman ,Günaydın ve Cumhuriyet) sadece İstanbul'da yapılan baskılarla yetinemiyorlar. Bilebildiğimiz kadarıyla İstanbul'un yanısıra, Ankara, Adana ve İzmir'de de baskı yapıyorlar.

Bunun anlamı son dakikada gelen haberlerin okuyucuya iletilmesi, gazetenin her baskısının daha gelişmiş haberlerle donatılması demek. Bir örnek verelim. Politika, dağıtım tekniğinde «Adana taşrası» diye adlandırılan, Diyarbakır, Hatay, Hakkari, Gaziantep, Urfa, Kahramanmaraş, Siirt, Bitlis, Van Elazığ Malatya gibi illerimizi ve ilçelerini kapsayan bölgeye göndereceği gazeteleri hergün İstanbul'dan 15.30'da havalanan THY uçağı ile yollamak zorunda. Adana merkezinde baskı yapılmadığı sürece başka seçenek yok. Çünkü 15.30'dan sonra Adana'ya ilk uçak 20.05'de kalkıyor. Oysa o saatlerde dağıtım şirketinin kamyonları çoktan yukarıda andığımız illere doğru yola çıkmış oluyor.

15.30 Adana uçağına gazete yetiştirmek ise, ancak o gün 13.30'a kadar elimize gelmiş haberleri kullanmakla mümkün. Meclis'in bile saat 15.00'de çalışmaya başladığı düşünülürse, habercilik görevimizi yerine getirmekte ne kadar büyük kısıtlılıklar içinde olduğumuz ortaya çıkar.

Aynı durum derece derece Ankara taşrası diye adlandırılan ve Doğu Anadolu illeri ile Karadeniz şeridini içeren illerimiz için; İzmir taşrası diye adlandırılan, Akdeniz ve Ege illerini içeren bölgeler için de geçerli.

İstanbul'daki tek bir baskı makinasına (rotatif) bağlı kalındığı sürece bu durumun önüne geçmek de olası değil. Kaldı ki Politika'nın İstanbul'da bile kendine ait bir rotatifi yok. İyi geçen yazgünleri için belki bu durumun okuyucuya yansıması pek olmayacak. Ama yarın kış bastırdığında, sis, kar fırtına yüzünden THY'nin tarifeli uçakları havalanamadığı, seferler iptal edildiği günlerde gerçek bir «karabasan» başlayacak. Karayolundan gazete iletmek zamanla yarış demek. Çoğu zaman da yenik düşüleceği bilinen bir yarış olur bu. Öğleyin İstanbul'dan yola çıkan gazete yüklü bir aracın, Adana'ya, Ankara'ya, İzmir'e varış saatleri belli. Bu yüzden sık sık dağıtım şirketinin çeşitli bölgelere yola çıkan kamyonlarına yetişememek durumu ortaya çıkacak. Bunun anlamı da Politika'nın o gün, o kentlerde bulunamaması, ertesi günü gelmesi demek. Bunun sakıncalarını ve sıkıntılarını ise Politika okuyucuları en az bizim kadar biliyor.

Ancak bu olumsuz koşullara rağmen Politika görevini sürdürecektir. «Politika sustu» diye düğün dernek kuranlara cevabımızı yeni dönemimizde açıklıkla verdik. «Ne zaman gene susacak?» diye pusuda bekleyenlere ise heveslerinin kursaklarında kalacağını hatırlatmaktan öte cevabımız yok.

Politika okuyucuları ile bir bütündür ve tüm aksamalara rağmen görevini yerine getirecek, kitlelerin sesi ve sözü olarak demokrasi savaşçılarının, barış savaşçılarının, bağımsızlık ve sosyalizm savaşçılarının bayrağını yükseltecektir.

Haftaya yeni bir sohbette buluşmak dileğiyle...

Okurlardan Politika'ya

Dünya çocuk yılı üzerine

Türkiye, 780 bin Km.kare yüzölçümüyle 7 coğrafi bölgeye ayrılmış bulunmaktadır.

Bu yedi coğrafi bölge üzerine, ekime-dikime elverişli düzlükler, ovalar, yaylalar serpilmiştir.

Bu düzlükleri yarıp geçen irili ufaklı bir süre akarsu, yaz-kış bol bol sularını denize akıtmaktadırlar.

Buna karşın bu topraklar, susuzluk nedeniyle ekilip dikilememektedirler.

Bir tarım ülkesi olduğumuz halde, çoğu kez kuraklık nedeniyle tahıl kıtlığına uğrayarak dışarıdan buğday ithal etmek zorunda kalmaktayız.

Türkiyemizde Akdeniz, karasal, step ve okyanusal iklim tipleri olmak üzere dört ayrı iklim tipi hüküm sürmektedir. Her iklim tipinde, yeni yeni bitkilerin yetişmesine elverişli koşullar bulunmaktadır.

1922 yılından bu yana, ülkemiz savaş alanlarının da dışında kaldı.

Tembel, haylaz, hırsız ve uğursuz ilan ettiğimiz insanlarımız, yabancı ülkelerde bir iş buldukları zaman dünyanın en çalışkan insanları olduklarını da ispatlamışlardır.

Toprağı geniş, ekime-dikime elverişli, iklimi iyi, akarsuları bol, insanı çalışkan, yeraltı kaynakları bol bir ülke olduğumuz halde, geri kalmışlık damgasını alnımızda taşımaktayız. Bunca elverişli koşullara karşın ülkemizde iş bulamayan insanlarımız karılarıyla, kızlarıyla yabancı ülkelere iş aramaya gidiyorlar. İş ve İşçi Bulma Kurumları önünde binlerce kişilik kuyruklar oluşturmaktayız.

Tüm bunların nedeni dışa bağımlılıktır.

Fransa'dan dostluk ithal edelim derken kapitülasyonların istilasına uğrayarak ekonomimizin temeline dinamit koymuşuz.

İngiliz dostluğunu kazanalım güçlenelim derken Kıbrıs'ı İngilizlere kaptırmışız, halen bir çıban başı olarak durmakta ve bizleri uğraştırmaktadır.

Almanlarla bir dostluk kurarak güçlenmeyi denemişiz bize şırınga ettiği Panislamizm ve Turancılık akımlarıyla ülkemizin ne hale geldiği gözler önünde.

Dışa bağımlılıktan ders alamadığımız için 1946'dan sonra da NATO'ya girerek bağımsızlığımızı korumağa çalışırken Amerikan çıkarlarının bekçisi olan NATO'nun tuzağına düşerek İMF'nin kıskacına tutulmuş kıvranıyoruz.

1966 yılında Kurtalan'da öğretmenlik yaparken bir gün sınıfa girdiğimde, öğrencilerin yazı tahtasına yazdıkları şu dizeler, Türkiye'nin bu durumunu çok net olarak dile getirmekteydi:

Yardım diye diye
Türkiye döndü dilenciye.
H. Basri Hocamız, çırpınıp duruyor
Türkiye'yi kurtaralım diye.

Böylece geldik 1979 yılına... Bir de bakıyoruz ithal malı bir çocuk yılı çıkıyor karşımıza...

Sen ey ısıtılmış tezek üstüne oturtulan anadan doğan, göbeği taşla kesilip toprakla kundaklanan köylü çocuğu,

Sen ey yoksulluk ve beslenme bozukluğu yüzünden her bin tanenizden 150'si bir yaşına gelmeden göçüp giden yavrular,

Sen ey kızamıktan kırılıp giden, çiçekten kör olup kalan Anadolu'nun çileli çocukları,

Sen ey çocukluk dünyasını yaşamadan, bir oyuncağa olan hasretinle işe koşulan Anadolu çocukları,

Sen ey, kan bedeli olarak düşmana verilen 11 yaşındaki kara çarşaflı gelin,

Sen ey, baban sakladığı silahın yerini söylesin diye babanın gözleri önünde kolu İngiliz anahtarı ile bükülüp kırılan çocuk,

Sen ey, işlediği itirafı için çırılçıplak soyularak kamışına ip bağlanıp köy meydanında dolaştırılan Hilvanlı babanın çocuğu,

Sen ey, sana bir lokma ekmek uğruna mayın tarlasında param parça olan Doğu ve Güneydoğulu babanın çocukları,

Sen ey, attığın taş ağanın ineğinin gözünü kör ettiği için boğazı kesilen sığırtmaç çocuk,

Sen ey, bir sıcak yuvanın, ana kucağının, baba ocağının hasretiyle büyük kentlerin parklarında, köprü altlarında geceleyen kimsesiz çocuklar,

1979 yılı sizin yılınızdır.

Sen ey, yıllarca Amerikan emperyalizminin çizmesi altında inim inim inliyen Vietnam'da yeraltında yaşamağa mahkum edilen, Amerika'nın kuklası olarak Çin'in saldırısına uğrayan Vietnamlı çocuk,

Sen ey, açlıktan kıvrılıp ölen Kenyalı çocuk,

Sen ey, bir azınlık İngiliz beyazının sömürüsü uğruna asırlardır kölelikten kurtulamıyan Güney Afrikalı siyah çocuk,

Sen ey, Amerika'da parkların bahçe kapılarına «Bu parka köpekler ve zenciler giremez» diye yazılı olan ülkenin siyah derili çocuğu,

Sen ey, radyasyonların etkisinde sakat dünyaya gelen Japonyalı çocuk, ve nihayet sayıp dökmekle bitmeyecek olan tüm dünyanın yoksul, sefil ve emekçi insanlarının milyonlarca çocukları,

Müjdeler olsun sizlere. 1979 Dünya Çocuk Yılında kentsoyluların mutlu azınlığın mutlu çocukları radyolarda, televizyonlarda, düzenlenen dünya turu gezilerinde uyguladıkları yaşama programlarını dahi izlemekten yoksun bulunan sizlere müjdeler olsun, 1979 yılı sizin içindir.

H. BASRİ AYDIN

"Adalet Mülkün Temelidir,,

Güzel bir tatil köyüne giden yolun hemen yanındaki üç katlı sanayi sitesinin bodrum katında, "Demir Melekler" adını taktığım makinalarımın bulunduğu ufak, güneş görmeyen bir atölyem var. Burada, makina gürültüleri arasında tabela ve resim işleri yaparım.

Geçen gün, ipek gömleğinin etekleri pantolonunun dışına sarkmış, topuklarına doğru daralan pantolonuyla ve sivri burunlu siyah - beyaz ayakkabısıyla, kendisini ilk kez gördüğüm biri geldi atölyeme.

İçeri girer girmez, "Birader be, şu bizim arabaya bir yazı yazalım" dedi. "Yazalım arkadaş" dedim. Boyayı fırçayı aldım ve birlikte arabanın yanına gittik. Arabanın markası TRANSAL'mış. Fiyatı da en az 1,5 milyon liraymış. Kendisi öyle söyledi. "Arkadaşım yaşın kaç" dedim. 18 yaşındaymış. "Araba babanın herhalde" diye sordum. "babamın arabası başka markadır" dedi. Yani araba kendisininmiş. Uzatmayalım. Arabaya ne yazdık biliyor musunuz? "Hızlı yaşa genç öl. Cesedin yakışıklı olsun!" Sonra, TRAMSAN yazısının silinmiş olan TRT harfini de yazdık. T harfi olmazsa arkadaşları kendisiyle alay ederlermiş. Birkaç saate işimizi bitirdik. Yazıları beğendi. "Buyur usta. Eline sağlık" diyerek, fiyat bile sormadan 150 lira uzattı. Sonra da, "Başka param yok" dedi ve çekti gitti.

Arabanın arkasından bakakaldım. Canım çok sıkılmıştı. Atölyenin duvarlarına kocaman harflerle şunları yazdım: "Çok çalış, genç yaşta ihtiyarla, cesedin ortada kalsın". Altına da ekledim: "Adalet mülkün temelidir".

Kardeşlik, dostluk içinde ayrım gözetmeksizin insanlık için çalışanlara, [illegible] selam olsun.

Tufan EROĞUL - Ümraniye

Boğulan kent: İzmit

Endüstri geliştikçe herşeyin daha iyi olacağı, mutlu olacağımız söylenip duruyor. Oysa, kentimiz olan İzmit tam bir fabrika cehennemine dönüştü. İnsanlarımız ruhsal bir bunalım içine girmiş. İşyerlerinde ücret adaletsizliği mi ararsınız, yoksa sineklerin istilasından nasıl kurtulacağınızı mı düşünürsünüz? Düzenin kokuşmuşluğu, kentimizin caddelerini dolduran mide bulandırıcı çöp yığınlarından da anlaşılıyor.

Kentimiz çepeçevre fabrikalarla sarılmış ama, açlık ve işsizlik insanlarımızı kasıp kavuruyor. Bunun yanısıra, bizi besleyen, bize hayat veren doğa acımasızca tahrip ediliyor. Türkiye'ye milyarlarca lira döviz kazandırabilecek bir doğa harikası olan İzmit Körfezi, göz göre göre yaşanılmaz bir yer haline getirilmek isteniyor.

Hastanelerde kuyruklar oluşmaktadır. Çocuklar çöpler arasında büyümektedir. Gençler, boş zamanlarını değerlendirecek sosyal tesislerden yoksundur.

İzmit'te herşey vardır ama, insanlarımızın zararına vardır. Aslında İzmit'te insana yaşamını zehir etmek için herşey yapılmaktadır.

Vecdi ŞENGÜL

Baştürk'lerin suç belgesi

Basın - yayın dairesinin özenle hazırladığı bu buroşür işçilere dağıtılacak. Kimi yerlerde dağıtılıyor!. Amaç Maden - İş'i; özellikle DİSK'in bel kemiği Maden - İş'i, Bank - Sen'i, Baysen'i ve Yeraltı Maden - İş'i yalıtlamak.. Bu örgütlerin tabanında bozguncu girişimlerde bulunmak. Yine bu örgütleri, değirmenine su taşıdıkları burjuvazinin, sınıf sendikacılığı düşmanı ve anti - komünist saldırganlığına teslim etmek. Ve öteki karanlık emeller.. Sökülyor ya da sökmüyor hesap budur, meydandadır..

Onur kurulu kitapçığı, bu nedenle tabansızların bir utanç belgesidir. Onun da ötesinde en geniş olarak yaygınlaştırmak çabaları; İşçi sınıfının en geniş kesimine ihanetin itirafından başka bir anlam taşımaz. Taşımıyor!. Bugün olduğu gibi yarın, DİSK üyesi işçiler, tabansızlardan hesap sorarken öteki suçların yanında bu kitapçığın hesabını da soracaklardır..

Mustafa YILMAZ

BULMACA

[crossword grid: 10 × 10]

SOLDAN SAĞA: 1) Sandinist Cephe'nin Nikaragua'da son olarak ele geçirdiği kent — Hükümetlerle Silahlı Kuvvetler arasındaki ilişkiyi sağlayan bakanlığın simgesi. 2) Uzlaştıran, barıştıran kimse. 3) Uluslararası şairimiz — Kalsiyumun simgesi. 4) Tersi, bir renk — Bir kümes hayvanı. 5) Fakülteler arası yüksek kurul — En küçük çift tamsayı. 6) Favori — Taraf. 7) «v.b.» anlamındaki «ilk...» kısaltmasının aslı. 8) Felsefede «çifte belirleme» anlamındaki terim, eşsöz. 9) Kuşat — Bir soru. 10) Bugünlerde İran'la arası açılmış ülke — Ünlü eski Yunan matematikçi ve düşünürü.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) İl başkanlarının karanlık ölümünü bahane ederek, MHP'lilerin geçtiğimiz günlerde terör estirdikleri ilimiz — «Evet» anlamında ünlem. 2) Birbirine paralel olmayan iki düzlemin ortak noktalarının oluşturduğu çizgi. 3) Bir cins tatlısu balığı — Yırtıcı bir balık cinsi. 4) Bengisu, ölmezlik suyu (eski dil). 5) Gözle ilgili bir emir — Tersi, üç - dört kısımdan oluşan müzik yapıtı. 6) Kırmızı — Bir geminin alabileceği yükle ilgili hacim birimi. 7) Ekle, ilâve et — Birçok kişice oynanan bir raks. 8) 1 Mayıs 1977 katliamının baş sorumlularının kurulu — Dönemeç. 9) Baharatlı bir yiyecek — Tekrar. 10) Bir cins şeker — Notada duraklama işareti.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:
SOLDAN SAĞA: 1) Zeki Yamani. 2) Edebi — Epe. 3) Vilayet — pA. 4) Amade — Ak. 5) Mecal — şA. 6) IK — tebuduG. 7) Ref — Rumi. 8) Şii — Ajans. 9) Akademi. 10) Dereke — Oya.
YUKARDAN AŞAĞI: 1) Zevahir — Ad. 2) Edim — Keşke. 3) Kelam — ilaR. 4) İbadet — İde. 5) Yiyecek — Ek. 6) Ab — Ame. 7) Metalürji. 8) AP — Dua. 9) NEP — şumnuY. 10) aragiS.

Yedi Batılı ülke, Çin pazarlarının sömürülmesinde rekabeti azal'maya çalışıyor

Tokyo Zirvesi'nde Çin pazarı da paylaşıldı

Tokyo (ANKA) — Batılı yedi sanayileşmiş ülkenin Maliye Bakanlarının, Çin'de aşırı rekabet içine girmemek konusunda aralarında gizli bir anlaşma yaptıkları bildirildi.

Tokyo'da yayınlanan Yomiuri gazetesi, güvenilir kaynaklara dayanarak verdiği haberde, batılı yedi ekonomik ülkenin Çin'de ekonomik ve ticari pazarı tek başlarına elde etmeme konusunda da aralarında anlaştıklarını yazdı.

Gazete, sanayileşmiş ülkelerin, Japonya'nın Çin pazarını elde etmesinden korktukları için böyle bir anlaşma yapma gereksinimini duyduklarını ifade etmiştir.

Vietnam, Tokyo'daki zirvede, Vietnam'a saldırıyı kınadı

Dış Haberler Servisi — Vietnam Dışişleri Bakanlığından yayınlanan bir bildiride, Tokyo zirvesi sonuç bildirisinde, «göçmen sorunu»ndan Vietnam'ın sorumlu tutulması sert bir şekilde eleştirildi. Açıklamada, Amerikan emperyalizminin Güney Doğu Asya'da giriştiği saldırganlıklar sonucu ortaya çıkan «göçmen sorunu»nun şimdi de Pekin ve Washington tarafından kışkırtıldığı belirtilerek bu olayın bütün sorumluluğunun bu sorunu yaratanlara ve kışkırtanlara ait olduğu bildirildi.

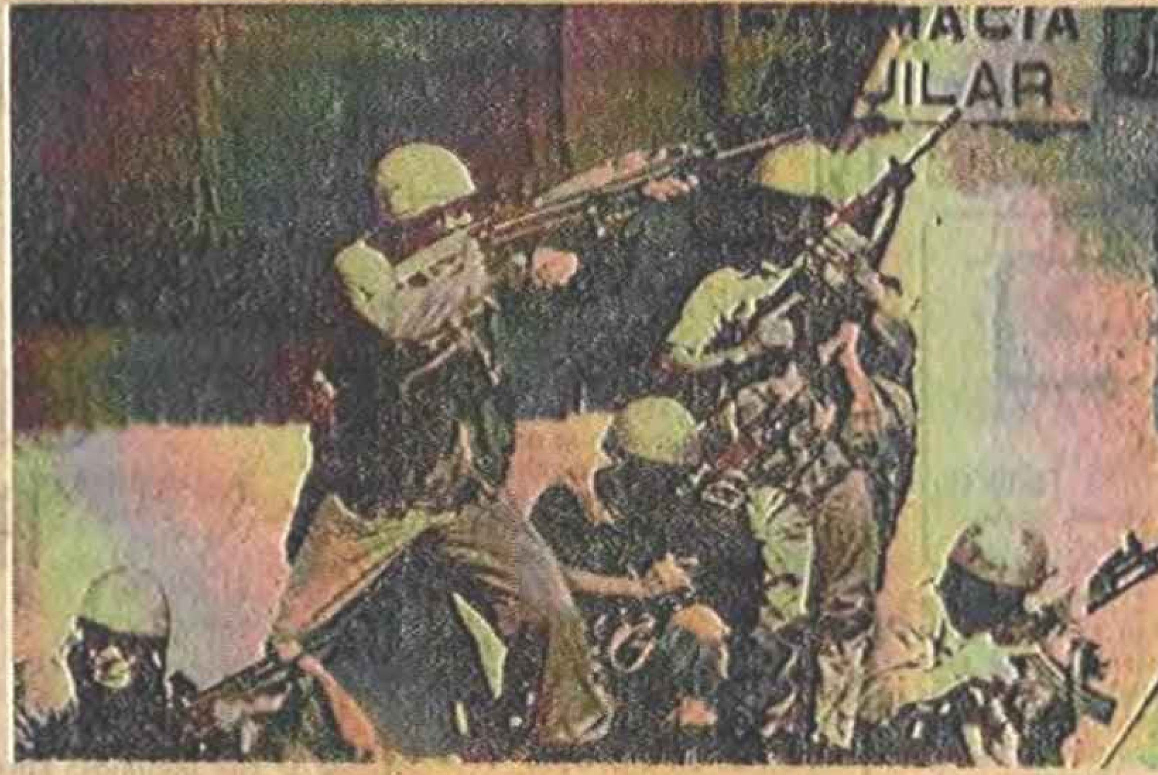
bir dakika

ÇİN'de bir erkeğin karısını döğmesi, kadın şikâyette bulunmadığı sürece suç kabul edilmeyecek. Çin parlamentosunun halen tartışmakta olduğu ceza yasa tasarısına getirilmek istenen bu değişikliğin bazı parlamento üyelerini kızdırdığı, bazı parlamento üyeleri tarafından da olumlu karşılandığı bildiriliyor.

Pravda: Batılı ülkeler petrol bunalımının yükünü birbirlerine yüklemeye calışıyor

Sovyetler Birliği Komünist Partisi yayın organı «Pravda» gazetesi Tokyo Zirvesine katılan ülkelerin her birinin, daha az petrol ithal etme kararının kendilerine uygulanmaması için çaba harcadıklarını belirtti.

Gazete, Tokyo Zirvesine katılan tüm ülkelerin, petrol ithalâtının kısılması konusunda görüş birliği için de olduklarını, ancak herbirinin, alınacak önlemlerin kendilerini daha az etkilemesi için çaba sarfettiklerini yazdı.

● Gerillaların çekilmesinden sonra, Ulusal Muhafızlar, işkence etmeye başladı.

ABD, Somoza ile «ılımlı» muhalefeti uzlaştırma çabasında

Dış Haberler Servisi — Nikaragua'ya giden ABD görevlileri, Somoza'nın istifa etmek için ileri sürdüğü koşulları "ılımlı" muhalefete kabul ettirmeye çalışıyorlar. "Ilımlı" muhalefet ise, Somoza'nın bazı koşullar ileri sürmesine rağmen çok yakın bir gelecekte istifa etmeye hazırlandığını söylüyor. Somoza, istifa etmek için, kurulacak olan "geçici hükümet"te kendi partisine ve Ulusal Muhafızlara da yer verilmesini istemişti. ABD'nin, "radikal sol"un hükümette ağırlık kazanmaması için "ılımlı" muhalefetin bu koşulları kabul etmesini istediği bildiriliyor.

Gerillaların Managua'dan çekilmesinden sonra Ulusal Muhafızlar, gerillalara yardım ettiğinden "şüphelendikleri" herkese işkence etmeye ve öldürmeye başladılar.

SUUDİ ARABİSTAN BİRLİKLERİ DEMOKRATİK YEMEN SINIRINDA ASKERİ MANEVRALAR YAPIYOR

Dış Haberler Servisi — Suudi Arabistan ordusunun Demokratik Yemen sınırlarına yakın Ebha bölgesinde askeri manevralar yaptığı bildirildi. Hava ve kara birliklerinin görev aldığı manevralara ilk kez ABD tarafından bu ülkeye verilen ve Taiwan'lı pilotların kullandığı F-15 savaş uçakları katıldı. Körfez ülkeleri şeyhlerinin de izlediği manevralara 20 bin kadar asker katıldı.

Bilindiği gibi geçtiğimiz Mart ayında Kuzey Yemen birliklerinin Demokratik Yemen'e saldırması üzerine çıkan çatışmalarda Suudi Arabistan ordusunu Tam Takayyuz duruma getirmiş ve Lübnan'daki Arap Barış Gücü bünyesinde görevli olan askerlerini geri çağırmıştı.

Öte yandan manevraları izleyen Bayreyn şeyhi Zayid Bin Sultan Amerika'nın petrol kuyularını işgal edeceği konusunda çıkan haberlere değinerek «ABD eğer böyle tehlikeli bir oyunu gözönünde bulunduruyorsa sonsuza kadar yoksun kalacağı petrolü da düşünmelidir» dedi.

DEMOKRATİK YEMEN'DE BİR DARBE GİRİŞİMİ BASTIRILDI

Demokratik Yemen'de bir darbe girişiminin bastırıldığı bildirildi.

Kuveyt'te yayınlanan Al-Kabas gazetesinin haberine göre, Demokratik Yemen ilerici yönetimini devirmek amacıyla 21 Haziran tarihinde yapılan askeri darbe girişimi başarıya ulaşamadı.

Saddam Hüseyin aniden Ürdün'e gitti

Dış Haberler Servisi — Irak Devrim Komuta Konseyi Başkan Yardımcısı Saddam Hüseyin Ürdün Kralı Hüseyin ile görüşmek üzere aniden Amman'a gitti. Saddam Hüseyin'in Kral Hüseyin ile Ortadoğu'daki son durumu, Arap dayanışmasını ve Suriye - Irak birleşmesi konularını görüşeceği bildirildi.

Öte yandan Libya Sosyalist Halk Camahiriyesi Başkanı Muammer El-Kaddafi Irak'a yaptığı dört günlük geziyi tamamlayarak Kuveyt'e geçti. Kaddafi daha önce Suriye ve Ürdün'ü ziyaret etmişti.

İSRAİL RADYOSU: «SURİYE İÇTE HUZUR İSTİYORSA BİZİMLE ANLAŞMALI»

İsrail Radyosu Suriye'deki müslüman kardeşlerin Halep'teki topçu okulundaki katliamıyla ilgili haberinde «Suriye yöneticileri içte huzur istiyorlarsa İsrail ile konuşma ve anlaşma yollarını aramalıdırlar» dedi. Suriye Radyosu'da konuya ilişkin yorumunda «müslüman kardeşlerin kimlerle işbirliği yaptıkları anlaşılıyor» dedi.

KİSSİNGER SEDAT'LA GÖRÜŞTÜ

Mısır'ı ziyaret etmekte olan ABD Dışişleri eski Bakanı Henry Kissinger, Devlet Başkanı Enver Sedat ile bir saat süren bir görüşme yaptı. Kissinger'in İsrail, Ürdün ve Suudi Arabistan'a gitmesi beklenmektedir.

GÖÇMEN İŞÇİLER: Federal Almanya'nın yeni bir tür kolonileşme politikası

Gelişmekte olan ülkelerden batının gelişmiş sanayi ülkelerine yönelen işgücü akımı son yıllarda önemli ölçüde artış gösterdi. 1975'de sayıları (aileri katılmaksızın) 13,8 milyonu bulan yabancı işçilerin 10,3 milyonu Avrupa'nın batısına ve kuzey Amerika'ya göçmüşler. Batı Avrupa ülkeleri içinde 4 milyon göçmen işçi ile Federal Almanya ön sırayı alıyor.

Federal Almanya'nın, bir tür çağdaş kolonileşme olarak nitelenebilecek politikası, dıştan alınan işçilerin içeride sömürülmesi ve dış pazarlara genişlemek amaçlarını gütmektedir. Her iki durumda da sanayide yedek işgücü ordusunu yabancı işçilerle sağlamak ve rağbet görmeyen iş alanlarında düşük ücretlerle istihdamı gerçekleştirmek isteği ön plana çıkmaktadır.

İşgücü gönderen ülkeler açısından, ilk bakışta, döviz transferi yoluyla bu ülkelerin zenginleştiği ve ödemeler bilançosunun dengeye geldiği, ekonomilerindeki açık işsizliğin belirli ölçüde azaltıldığı sanılırsa da, sorun daha yakından incelendiğinde konunun bu denli basit olmadığı görülür. Gelişmekte olan ülkelerin borç alacak yeni Dünya Bankaları aramaları, büyük ölçüde dışalım sorunları ile karşılaşmaları ve dışa bağımlılıklarının artması bunu kanıtlar. Ayrıca bu ülkelerin gereksinim duyduğu kalifiye emeğin başka ülkelere akması da sorun doğurmaktadır.

Özellikle Federal Almanya'daki yabancı işçilerin rağbet görmeyen, sağlığa aykırı iş alanlarında, güç koşullarda çalıştırıldıkları artık bilinen bir gerçektir. Alman toplumunun benimsemediği bu insanların emeği yürüyen bant sisteminde kullanıldığından, emekçilerin belirli bir alanda yetkinleşmeleri, bir meslek öğrenmeleri ve aşama yapmaları sözkonusu olamamaktadır. Araştırmalara göre bir alman emekçisinden ortalama % 20 daha az ücretle çalışmak zorunda bırakılan bant işçilerinin yaptıkları işe kişiliklerinden birşey katma olanaklarının olmaması, «herhangi bir gereç» durumuna sokulmaları ruhsal sakıncalar da doğurmaktadır.

Alman işvereninin, sayıları 400 bine yaklaşan, düşük ücretle çalışmayı kabullenmiş kaçak işçilerin sırtından, vergi yükümlülüğünden, sigorta priminden kaçınarak kazandığı tutarlar önemli bir sayıya varmaktadır.

Yabancı işçilerin ve ailelerin sosyal problemleri bugün doruk noktasına erişmiştir. Genellikle, sağlık açısından, doğal gereksinimleri açısından yetersiz odalarda balık istifi yaşamak zorunda kalmakta, işverenin fabrikaya en yakın yerlerde yaptırdığı işçi yurtları da bu sorunu çözümlememektedir.

Ortalama bir milyon emekçi çocuğunun küçük bir oranı Alman çocuklarıyla birlikte almanca öğrenim yapan okullara devam etme şansını bulmakta, bunlardan % 70'i ise okulu bitirememekte ve gerektiğinde kullanılacak yardımcı emek niteliğini almaktadır.

Eklenecek önemli noktalardan biri de gelişmiş sanayi ülkelerine yönelen işgöçünün ideolojik yönüdür. Ülkelerine geri dönenler, kapitalist Alman modelinin, burjuva değer yargılarının yayıcısı olmaktadırlar.

● Federal Almanya'daki 4 milyon göçmen işçi arasında 1 milyon Türkiyeli işçi de var...

FEDERAL ALMANYA'NIN YABANCILARA ILİŞKİN YASASI

Politik faaliyet

1) Federal Alman temel yasasına ters düşmedikçe yabancılar tüm temel haklardan yararlanırlar.

2) Yabancıların politik faaliyetleri, kamu güvenliğini bozucu, siyasal gelişimin özgürce oluşumunu engelleyici ve aynı sonuçları doğurucu tehlikeli boyutlara ulaştığı sürece kısıtlanır ve engellenir.

3) Yabancıların politik faaliyetleri.

a) Devletlerarası hukuk kuralları ile bağdaşmadığı

b) Federal Almanya'nın özgür demokratik yapısını tehlikeye soktuğu

c) Bu kanun hükümleri dışına çıkan, faaliyet gösteren partileri, derneklerin saptandığı durumlarda yasaklanır.

Sınır dışı edilmek

Bir yabancı;

— Federal Almanya'nın özgür demokratik yapısını, güvenliğini tehlikeye soktuğu

— Kendisinin ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yaşam seviyesini sosyal yardım almaya gereksinmeden karşılayamadığı

— Varlığı Federal Almanya için diğer nedenlerden tehlikeli olduğu durumlarda sınır dışı edilir.

Sınır dışı edilmenin yumuşatılması

Politik sığınma hakkı isteyen yabancılar, yurtsuz yabancılar ve kaçak yabancılar, bu kanunun hükümleri dışında kaldıkları sürece sadece kamu düzenini ve güvenliğini bozucu ağır nedenlerden ötürü sınır dışı edilirler.

Ülke dışına çıkarılmanın yumuşatılması

Bir yabancı, yaşamının veya özgürlüğünün, ırkı, dini, vatandaşı olduğu ülke, dahil olduğu sosyal sınıf veya politik görüşü nedeniyle tehlikeye gireceği bir ülkeye gönderilmez.

Kaynak: Sammlung des Bundesrechts, Bundesgestezblatt III 2600-1 Bonn, Nisan 1965

olaylar ve gerçekler

A. BİLGE DİCLELİ

«Ya Istiklal, ya NATO»

CUMARTESİ günü ülkemiz barış güçleri İzmir'de Barış Derneği'nin düzenlediği yürüyüşte bir pankart taşıdılar. Pankartın üzerinde şunlar yazıyordu: «Ya istiklal-ya NATO.» Önümüzde duran haritaya baktıkça, Edirne'den Van'a kadar uzanan topraklarımız üzerindeki NATO üslerini bir bir inceledikçe, bu belgiye yürekten katılmamak elde değil.

HANGİSİNDEN başlamalı? Erken uyarı sistemlerinden mi? Yoksa Erzurum'da, Erhaç'da, Mürted'de, Çakmak'da, Balıkesir'de, Eskişehir'de bulunan nükleer silah depolarından mı? Ya da Adanadaki hava üssünden mi? Akdeniz'deki 119 NATO üssünün 61'inin ülkemiz topraklarında bulunduğu gerçeğinden mi? Hangisinden, neresinden başlamalı?

TÜRKİYE'nin başına bela olan sorunların tümünün 1952'de Adnan Menderes döneminde NATO'ya girilmesinden sonra patlak verdiğini hiç kimse yadsıyamaz.

TOPRAKLARIMIZ üzerindeki NATO üslerinde, ya da NATO üssü adı altında lanse edilmesine çalışılan ABD üslerinde Türkiye Ordusu'nun bile denetleme yeteneğinden yoksun kılınması gerçeğinin Amerikan gazetelerinde bir «Washington Post» da fütursuzca dünyaya ilan edildiğini nasıl es geçebiliriz?

KUŞKUSUZ Türkiye ve NATO gerçeği ele alınırken, 20 milyarı bulan dış borçlar, geri kalmışlık, kalkınma da dikkate alınmalıdır. NATO harcamalarının her yıl arttığını, yalnızca 1971-1978 döneminde yüzde 33'ü bulduğunu, aynı dönemde bir Federal Almanya'nın bile NATO harcamalarındaki artışın yalnızca yüzde 8 ile sınırlı kaldığını da eklemek gerek.

BAĞIMSIZ kalkınma gayretleri içinde dış borçlar altında ezilirken IMF'ye, türlü cinsten bankalara el açarken Türkiye bütçesinden NATO zoruyla savunma harcamalarına ayrılan parayla 52,9 milyar lira ile, 10 merkezi sulama projesi, 1 termik, 2 hidroelektrik santral, 50 merkezi içme suyu ve 50 kanalizasyon projesinin, 35 çeşitli sanayi tesisinin yapılabileceğini biliyor muydunuz?

YİNE NATO'cuların dayatması sonucu ülkemizin sokulmak istendiği AWACS erken uyarı sistemi için harcanacak olan 516 milyon dolarla, Türkiye'de ağır sanayinin kurulabileceğini, yüksek nitelikli bir çelik fabrikasının, bir traktör motorları fabrikasının iki takım tezgahı fabrikasının, bir tekstil makineleri tabakasının, bir inşaat makineleri fabrikasının işletmeye açılabileceğini biliyor muydunuz?

NATO'nun marifetleri yalnızca bunlarla da bitmiyor. 1967 yılında Yunanistan'da uygulanan «Prometheus Planı»nı, yani dünya kamuoyu tarafından mahkum edilen Yunanistan'daki faşist kara albaylar darbesini de anımsamak gerek. Faşizmin Türkiye kapılarını zorladığı şu günlerde, NATO'nun ülkemiz için de bir «Türkeşus Planı» hazırlamamış olduğunu öne sürmek mümkün mü?

ÜLKEMİZ barışseverlerinin, gerçek yurtseverlerin, demokratların NATO'nun Güneydoğu Karargahının bulunduğu güzel İzmir'imizde dile getirdikleri gerçek, bu kadar yalın, açık ve nettir. Seçin birisini:

YA İSTİLAL - YA NATO.

Dünya turu

● B.M. Genel Sekreteri Dr. Kurt Walddeim'ın önceki gün Denktaş ve Kipriyanu'ya gizli bir mesaj gönderdiği haberleri, Rum kaynaklarınca doğrulandı. Rum kaynaklarına göre, Waldheim bu mesajında, toplumlararası görüşmelerin yeniden başlamasını ve 19 Mayıs Denktaş - Kipriyanu anlaşmasının ikinci maddesinin görüşülmesini önerdi.

● GANA'da başkanlık seçimlerinin 9 Temmuz'da yapılacağı bildirildi. Akra radyosu seçimlere geçtiğimiz 18 Haziran seçimlerinde oyların yüzde 35,32'sini alan Halk Cephesi Partisi başkanı Victor Ogusu ile oyların yüzde 29,86'sını alan Ulusal Halkçı Parti Başkanı Hella Liman'ın katılacağını bildirdi.

● BOLİVYA'da dün yapılan ve bu yılki ikinci seçim olan başkanlık seçimleri sonunda bir sivilin devlet başkanı olması bekleniyor. Bolivya'da başkanlık seçimleri geçtiğimiz yıl da yapılmış, ancak iptal edilmişti.

● AMERİKAN Kongresi uzun tartışmalardan sonra Rodezya'ya karşı uygulanan ticaret ambargosu konusunda son kararı Başkan Certar'a bıraktı. Kongre kararına göre, ticaret ambargosuna ne zaman ve nasıl son verileceği, Başkan Carter tarafından belirlenecek.

İzvestia, SALT-2'nin onaylanmasını istedi

Sovyet yayın organı «İzvestia» gazetesi, SALT-2 Antlaşmasının ABD Senatosunca reddedilmesinin, dünyayı yeniden soğuk savaş günlerine götüreceğini bildirdi. SALT-2'nin, silahlanma yarışını durduracağı ve sağlayacağı diğer yararlar nedeniyle tarihi bir adım oluşturduğunu ve Sovyetler Birliği'nin bu antlaşmayı onayladığını belirten İzvestia, Amerikan halkının da SALT'ı desteklediğini bildirdi.

● BAŞKAN Carter'ın Güney Kore'ye yaptığı ziyaretten sonra açıklanan ortak bildiride, «Gerektiğinde» ABD'nin Güney Koreye ivedi askeri yardım yapacağı bildirildi ve «ABD Güney Kore'deki askerlerini kademeli olarak çekerken, bu ülkenin ulusal güvenliğinin korunmasını gözetecek ve burada belli sayıda bir askeri birlik bulunduracaktır» dendi.

● İRAN petrol ihraç fiyatlarını saptadı. OPEC zammından sonra belirlenen yeni fiyatlar, petrolün kalitesine göre varil başına 19.70 ile 22 dolar arasında değişiyor.

● SUUDİ Arabistan Kralı Halit, Kuveyt'te yayımlanan Es-Siyase» adlı gazeteye verdiği demeçte, Birleşik Amerika'nın Basra Körfezine askeri müdahalede bulunma tehdidini kınadı.

● VENEZUELLA'da üç yıl önce kent gerillaları tarafından kaçırılan bir ABD'li «işadamı»nın gerilla olduğu ve Venezuella polisi tarafından ele geçirildiği bildirildi.

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

Humanite gazetesi, Batı Avrupa ülkelerinin, «Avrupa Birliği» naraları atmalarına rağmen ABD'ye boyun eğdiklerini ve ABD'nin Batı Avrupa ülkeleri üzerindeki pençesinin son petrol bunalımında açıkça ortaya çıktığını yazıyor.

Atlantik dayanışması: ABD'nin çıkarları

l'Humanité

l'HUMANITE
- Günlük gazete.
- Fransız Komünist Partisi'nin resmi yayın organı.
- Paris'te yayınlanır.

ABD, petrol ithalatına devlet sübvansiyonu vermeyi kararlaştırırken, Avrupa Birliği'ni savunanların pek övdükleri «Atlantik dayanışması»nın ne hemen birşey olduğunu da açığa vurdu: Herşeyden önce ABD'nin çıkarları...

ABD, yeraltı zenginliği olarak çeşitli petrol ve diğer enerji kaynaklarına sahip ve bunları har vurup harman savuruyor. Her Amerikalı, bir Fransızdan 2,5 kat fazla enerji tüketiyor. Dünya nüfusunun yüzde beşini meydana getiren ABD, enerjinin yüzde 30'unu tüketiyor.

Amerikan hükümeti bu fiili durumu değiştirmekten kaçınıyor. Çünkü çokuluslu tekellerin çıkarlarına dokunmak ve Amerikan egemenliğini yıpratmaktan korkuyor. Hatta, bu petrol işinde, Amerika'nın bir kez daha kendi güçlüklerini dostlarının sırtına yıkma çabası içinde olduğu söylenebilir. Gerçekten de, sübvansiyon gören petrol, tıpkı Avrupa Topluluğunun denetlemekten kaçındığı Rotterdam'ın yaptığı gibi, öncelikle serbest pazarlardan sağlanacak.

Böylece, enerji konusundaki güçlüklere bir ışık tutulmuş oluyor. Bu güçlükler, kapitalist ülkelerin, halkların istemlerine set çekme çabalarından, büyük petrol şirketlerinin oyunlarını denetleyebilme yeteneğine sahip olmamalarından kaynaklanıyor. Bu konuda Avrupa topluluğu ezici bir sorumluluk taşıyor. Şu soruyu açık sormak gerek: ABD Küçük Avrupa'ya kambur üzerine kambur yığma yetkisini neden kendinde görüyor?

ABD sürekli olarak kendi pazarını koruyor, Avrupa ülkelerine ayrımcı ticari önlemler getiriyor, doların gücünü bir silâh olarak kullanıyor.

Avrupa topluluğu, ara sıra Washington'a karşı pek saygılı ve belli belirsiz bir uyarı yapmaya kalkışsa da, genelinde Amerikan egemenliği oyununun tüm kurallarını kabul etmiş durumda. Avrupa, Cenevre'de, kazıklanmaktan başka anlam taşımayan ticari anlaşmalar imzalıyor, Dolara bağımlı bir Avrupa para sistemi kuruyor. ABD tekellerinin tüm pazarlar ve yeni teknoloji üzerindeki mutlak egemenliğinin devamına ses çıkarmıyor. 1973'de Kissinger tarafından petrol üreticilerine karşı örgütlenen Uluslararası Enerji Ajansı'na katılıyor. Gelişmekte olan ülkelerin istemlerine karşı efendisi ABD ile birlikte tavır alıyor.

Kısaca, Avrupa ABD'den bağımsız değil. Hatta bazı konularda özerk bir konumu bile yok. Tümüyle Beyaz Saray'a bağımlı.

Fransa'nın içinde çırpındığı güçlükleri başka bir yerde aramamak gerek. Avrupa Birliği adına, Fransa'da da ülkenin kurtuluşu için gerekli tüm önlemler bir yana bırakılıyor. Fransa'nın çıkarlarını güçlü ABD, Japon, hatta Alman müdahaleci ekonomilerine karşı korumak için hiç bir şey yapılmıyor. Tüm bağımsız politika olanakları tepiliyor. Yeni bir dünya düzeni yoluna atılacak olumlu adım engelleniyor.

Avrupa Birliği üzerinde Alman hegemonyasının güçlendirilmesiyle, bloklardan bağımsız, çağımızın büyük sorunlarının çözümüne katkılı bir Avrupa'ya açılan tüm kapılar kilitleniyor. ABD, Ortak Pazar ülkelerine birer uydu muamelesi yapıyor. Onlar da bunu kabulleniyorlar ve gerçekten uydulaşıyorlar.

Bu durumun sonuçları ülkemiz ve emekçilerimiz için son derece ağırdır. Zaten bu sonuçlar günlük hatta da kendilerini gösteriyorlar: düşük ücretler, işsizlik... Çokuluslu tekellerin ve onları koruyan Devlet'lerin kısa görüşlü politikaları, bunalımı derinleştiriyor.

Kapitalist enflasyonun bastırması, altın fiyatlarının yükselmesi, enerji pazarının çatlaması ile birlikte kapitalist ülkelerin durumunda yeni bir gerileme ortaya çıkıyor.

10 Haziran seçimlerinin tüm önemi işte bu noktada düğümleniyor: ABD egoizminin yarattığı tehdide karşı çıkmak, Fransızların kaderini iyileştirecek ve Fransa'nın uluslararası işbölümünde yeni bir yer edinmesini sağlayacak bir toplumsal ve ulusal politikanın uygulanabilmesi için, ülkenin (ABD karşısında) silinip gitmesine engel olmak...

Afganistan halkına, devrimine karşı girişimler emperyalizmin basınında göklere çıkarılıyor. Bu girişimlerin ardında kimlerin bulunduğuna ilişkin aşağıdaki yazı, sorunla ilgili önemli noktaları açığa çıkarıyor:

Anti-Afgan manevralarının gizli kaynakları

NEW TIMES

NEW TIMES
- Haftalık dergi.
- Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı yayını.
- Moskova'da yayınlanır.

Afganistan halkı Nisan Devriminin ilk yılını kutladı.

Büyük toprak sahiplerinin, eski yöneticilerin ve gerici din adamlarının bu gelişmeden hoşnut olmadıklarını söylemeye gerek yok. Eğer dışarıdan desteklenmeselerdi kent, kır ve ordu emekçilerine dayanan yeni hükümete karşı kıllarını bile kıpırdatamazlardı. Oysa bölge gericileri tarafından sağlanan destek, sadece platonik değildir.

Afganistan Başbakanı ve Dışişleri Bakanı Hafisullah Amin, Batı gazetecilerine verdiği demeçte «emperyalistlerin ve gerici güçlerin iç işlerimize silahlı müdahalelerini gösteren yadsınamaz deliller var» dedi.

Bu, üstü kapalı olarak, bazı Batı politikacıları ve ordu liderleri tarafından da açıklandı. NATO Avrupa Müttefikleri Başkomutanı General Haig görevinden ayrılmadan önce Belçika'nın Le Soir gazetesinde yayınlanan demecinde, Atlantik Blokunun, Güney Yemen, Afganistan, Etiyopya'da oluşan Sovyet dostluğuna dikkat etmesini ve Suudi Arabistan gibi, geleneksel dost üçüncü dünya ülkeleriyle ilişkileri geliştirmesini ve gelirleri yüksek olanlarla iyi ilişkiler içine girmesini istedi.

Tüm bunlardan Afganistan'daki durumu sarsmaya yönelik manevraların, emperyalizm ve onun yanında yeralan Pekin tarafından hazırlanan provokasyonların tüm Ortadoğu halklarına yönelik olduğunu görebiliriz.

Yeni Afganistan rejimine yönelik oyunların, Washington gölgesinde kurulan Tel Aviv-Kahire ilişkileriyle paralel olarak yükselmesi bir rastlantı değildi. Her ikisi de İran'dan Şah'ın atılmasıyla sıkışan emperyalizmin, bölgede denge kurma çabaları idi. Bu oyunu kaybeden ve Arap halklarının artan tepkisiyle karşılaşan emperyalistler, gittikçe daha fazla geri tepen eski taktiklerini kullanmaya başladılar. İlk olarak eski Sovyet tehlikesi perdesi, ılımlı Ortadoğu ülkelerini korkutmak ve bunları biraz daha fazla yeni sömürgeciliğin baskısı altına almak için, «Afganistan'ın hemen 16. Sovyet Cumhuriyeti olacağının» kesin olarak anlaşıldığı şeklinde düzenlendi.

İkinci (ki bu da yeni bir şey değildir) Afgan Devrimini İran Devrimiyle karşı karşıya getirmek ve Suni-Şiilerin biribirleriyle çatışmaları için Pakistan ve Afganistan arasındaki bölgesel çatışmalar körükleniyor. Yeni Kabil Hükümeti Müslüman dinine çok büyük bir saygı duyduğu halde Afganistan'a İslam dinini ortadan kaldıracağı suçlaması yükleniyor.

ABD'nin Ortadoğu için düşündüğü «Yıldırım Ordusu» konusunda dünya basınında çeşitli yazılar çıkmaya devam ediyor. YKP MK yayın organı çeşitli basın organlarındaki yazıları şöyle özetliyor:

Ortadoğu'da Amerikan vurucu gücü

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

RİZOSPASTİS
- Günlük gazete.
- Yunanistan Komünist Partisi'nin resmi yayın organı.
- Atina'da yayınlanır.

«As Siyasa» isimli Kuveyt Gazetesinin yazdığına göre, 100.000 kişiden oluşacak Ortadoğu vurucu gücünün komutanlığına Amerikalı general Ralf Lawrens seçilmiştir. Gazete Lawrens'in son 3 ayı Suudi Arabistan'da geçirdiğini ve bölgedeki askeri durumu değerlendirdiğini eklemektedir.

«Washington Post» Carter yönetiminin Ortadoğu'daki petrol kuyularını korumak için yeni yöntemler aradığını belirtmektedir. Bunlarla ilgili olarak «Pravda» bu girişimin amacının İran Körfezinde, Sovyet sınırları yakınında girişilecek askersel müdahalenin ön hazırlıklarını oluşturmak olduğuna değinmiştir.

Amerikan müdahalesi ile ilgili haberleri yorumlarken Suriye gazetesi «Al Baas» ABD'nin «savaş filoları ve zor kullanma» politikasını tekrar kullanmaya niyetlendiğini yazmaktadır. Aynı gazete Ortadoğu'da Amerikan müdahale gücü kurulmasıyla Mısır-İsrail askeri işbirliği olasılığı arasında bağlantı kurmakta ve ABD, Mısır ve İsrail'in Ortadoğu'da ve Afrika'da NATO tipi bir ittifak oluşturma isteklerine değinmektedir.

DOĞU'DAN MEKTUP

«He delal he, doğudan gelmişem.
Doğu, doğu dedikleri yerden gelmişem
Ellerim yara, yüreğim yara,
ciğerim yaradır benim.»

SIKIYÖNETİMSİZ VE SIKIYÖNETİMLİ DOĞU İLLERİNDEN BİR KAÇ GÖZLEM

- BİR JANDARMA KUCAĞINDA BİR TOMAR BANK-SEN'İN SESİ GAZETESİ'YLE ÇIKTI VE «KOMUTANIM BİR TON YASAK YAYIN BULDUK» DEDİ. SEYREDEN ÇOCUKLAR BİLE BASTI KAHKAHAYI.
- BEŞ ÖĞRETMEN KÜRTÇE BANT DİNLEDİKLERİ İÇİN GÖZALTINA ALINDI. BAK HELE, TÜRKÇE, İNGİLİZCE, ALMANCA, FRANSIZCA, BİLMEM NECE BANT DİNLEMEK VARKEN, KÜRTÇE NE DEMEK?

Cumhuriyet tarihinden bu yana sıkıyönetimler Türkiye halkının yaşamında unutulmaz izler bıraktı. 56 yıllık cumhuriyetin yarısından fazlası resmi sıkıyönetimlerle geçmiştir. Fakat biz, bu «Doğudan Mektup»umuzu sıkıyönetimsiz - sıkıyönetimli Doğu'ya ayıracağız. Mektubumuzda teorik bir belirlemeden çok Doğu halkının acılarından [illegible] bir kaç hafta önce tanık olunanlardan bir tutamını gözlerinizin önüne sereceğiz.

Türkiye emperyalizme göbeğinden bağlı bir ülke. Bunun sonucu olarak emperyalist - kapitalist sistemin dünya ölçüsünde derinleşen bunalımı Türkiye'yi de etkiliyor.

Özellikle son İran olaylarından sonra emperyalizmin Ortadoğu'daki konumu ağır bir biçimde sarsıldı. Bunalımı daha da derinleşti. Türkiye ise, bağımlılığından ötürü bunalımdan çokça etkileniyor. [illegible] İşsizlik, artan hayat pahalılığı, enflasyon tüm katmanları sarıyor etkiliyor. Burjuvazi çözüm yolu bulamıyor. Bulamaz da. Çareyi sıkıyönetimde görüyor. Gelişen toplumsal muhalefeti bastırmak, o da olmazsa, geriletmek için, tek seçenek olarak baskı ve terör yolunu görüyor.

İKİ ESKİ SİLAH

Burjuvazi eskimiş silahlarından birini ateşledi. «Komünizm tehlikesi» [illegible]

[illegible]

BİR BASKIN Kİ...

Ecevit hükümeti, sıkıyönetimi ilân ederken, [illegible]

Bölücülük iddiası ile Doğu'nun birçok iline getirilen sıkıyönetimin daha ilk günleriydi. 29 Nisan günü Diyarbakır cehennemi bir sıcaklık yaşarken, [illegible]

ŞİMDİ DE İGD KUŞATMASI...

Halk bir an şaşkınlığa uğradı. [illegible]

BÖLÜCÜLÜĞÜN KÖKÜ NASIL KAZINIR?

Çevre kahvelerde oturan halktan yüzlerce insan [illegible] «İGD I. Büyük Kongresi» afişlerini bir jandarma süngüsüyle kazırken, bir 1. Şube memuru «Bölücülüğün (!)» kökünü kazıyormuş gibi, eline geçirdiği bir cam parçasıyla, duvarda kalan afiş parçacıklarını sökmeye çalışıyordu.

Çok geçmeden polis ve jandarmalar dışarı çıktı. Çoğunun kucağında çok sayıda İlerici Yurtsever Gençlik dergisi ve serbestçe piyasada satılan kitapçıklar. Son bir genç, İGD'den çıkarılıyor. Dernekte ne varsa, elektrik ampullerine kadar almakda ihmalkârlık etmiyorlar. Bu duruma dayanamayan halktan biri: «Ulan bok bile bulsalar götürecekler» demekten kendini alamadı. Tüm bunlar 15 dakika sürmedi bile.

Ardından hiç durmadan ofise... Siyah Renault yine önde. Baysen, Yeni Haber-İş, Dev Maden Sen'in de içinde bulunduğu BANK-SEN 9. Bölge Temsilciliği binasını sardılar. Herhalde son baskın olacaktı ki, bu kez 3-5 dakikayla yetinmediler. Tam üç saat arama tarama devam etti. Önce sendikada bulunan biri mühendis, iki kişi gözaltına alındılar. Sendikadaki bütün dosyalar, sendika gazeteleri, masadaki kalemler, çizgisiz, başlıklı, başlıksız ne kadar boş kullanılmamış kağıt varsa alıp götürdüler. Bir jandarma, sendika gazetelerinin tomarı kucağında olduğu halde, dışarıya çıkar çıkmaz: «Komutanım, bir ton yasak yayın bulduk» demesi üzerine çevrede biriken çocuklar, polis ve jandarmalara hep birlikte kahkahayı bastılar.

NE KADAR ÇOK «BÖLÜCÜ-KOMÜNİST VARMIŞ?

Aradan 3-5 gün geçtikten sonra aynı operasyon tıpatıp tekrarlandı. Yakında yine tekrarlanacaktır da...

Her seferinde «bölücü (!)» komünistler aranır. O kadar çok «bölücü (!)» ne rededir yarabbi!!! Yoksa MİT'in, iyi haber alan kaynakların Ankara'ya gönderdikleri raporlar (!) düzmece miydi? Ne edip edip bulmak lâzımdı bunları. Yoksa rüsva olacaklardı dünyaya.

Çok geçmeden Ergani yakınlarındaki «Dicle Öğretmen Lisesi» cemselerle çevrildi. Askerler dizi - dizi sardı okulun çevresini. Bu kez gelenlerin elinde listeler, krokiler var...

DEFİNE DEĞİL, «BÖLÜCÜ» ARANIYOR!

Öğretmenler, öğrenciler neye uğradıklarını şaşırmış bekliyorlar. Telsizli komutanın elinde kroki. Asker ve hizmetlilere «Şurayı yarım metre kazın». Kazıyorlar... Ne hikmet!!! Piyasada serbest satılmakta olan 4-5 kitap.

Krokiye göre yeniden adımlar sayıldı. «Şurayı bir diz boyu...». Bir diz boyu kazıldı. Birkaç kitap daha, kimisi su çekmiş ..

Kim bilir bunları kim saklamış?

Sonra öğretmenlerin kaldıkları binanın içine girildi. «Filan no'lu boş odayı açın» dedi komutan elindeki krokiye bakarak. Kapı açıldı. Boş bir odada bir tabanca. Hayret! «Tamam cephane bulundu» deniliyor. Sonra okula ait bir av tüfeği. «Bölücüler, Kürtçüler - komünistler» nasıl da okulu cephaneliğe çevirmişler (?).

Peki kim yapmış bunları? Kimdir bu vatan hainleri? O da kolay. Nasıl olsa komutanın elinde bir liste var...

Müdür Başmuavini Haydar, Hüsnü, Halil, Seval, Ekrem, Abdullah adlı öğretmenler gözaltına alındılar. Haydar Hoca, 1. Şube de üstüne yığmak istedikleri suçu kabullenmediği için, Türkeşçiliğiyle tanınan Metin Demir adlı polis tarafından tartaklandı.

Sanıklar kalın bir dosyayla Sıkıyönetim Komutanlığına havale edildiler.

Çok geçmeden Eğil bucağına baskın yapıldı. Köylüler baskını şöyle anlattılar:

«Havada helikopterler, karada askeri cemseler, Eğil'in etrafını sardı. Kuş uçurmadılar. Komandolar helikopterlerden indi. Cemsedekiler, çoktan en ufak bir kıpırdamada, Eğil'in altını üstüne getirecek hal ve vaziyeti almışlardı bile. CHP binası, ilerici öğretmen ve memurların evleri tek tek arandı, tarandı. Sokaklarda kimse yok. Analar endişeli, Kürtçe, çocuklarını eve çağırıyorlar. Operasyon tamamlanmıştı. Eli boş dönmek ayıp olacaktı. Bu kadar yorgunluğun (!), masrafın hakkını çıkarmalıydılar. CHP'li 23 köylü, ilerici öğretmen, memuru yüklediler cemselere, rahat bir soluk alarak çıktılar Eğil'den...»

BANT DİNLEYEN «BÖLÜCÜ»LER...

Ama bu kadar yetmiyordu. İddia büyüktü: «Bölücülük».

Ama «bölücüler» ortalıkta görünmüyorlardı. İşte buldular. Çermik ilçesinde Yatılı Bölge Okulunda, dördü bayan, beş öğretmen, Kürtçe bant dinledikleri iddia edilerek gözaltına alındı.

Bak hele, Türkçe, İngilizce, Almanca, Fransızca, bilmem tüm dünya dillerinden her hangi biri varken, ne demek Kürtçe türkü dinlemek?.

Çermik savcılığı mahkemede, Kürtçe bantların suç unsuru olmadıklarını, folklorik özellik taşıdıkları, bundan ötürü de öğretmenlerin serbest bırakılmalarını istedi ve kabul edildi.

Ama gericiliğiyle ünlü Çermik Emniyet Komiseri, Diyarbakır'a telefon edip, özel timlerle, öğretmenleri tekrar gözaltına almayı başardı. Öğretmenler Sıkıyönetim Komutanlığına teslim edildiler.

Ergani'ye bağlı Hilar, Yukari Kiner, Selman, İnce Hıdır köyleri de bir şafak vakti o meşhur kuşatmaya uğradılar. Köy ortasında kadın, erkek, genç ihtiyar demeden sıra dayağından geçirildiler. 12 Mart'lardaki komando baskınının daha da katmerlisi yani...

25'LERİ, 30'LARI, 38'LERİ BİR DAHA YAŞAYALIM

Gerici burjuvazinin Doğu'da halkımız üzerinde son günlerdeki ırkçı-şoven baskılarını, bölücülüğünü bir kaç küçük örnekle sergilemeye çalıştık. Kuşkusuz Doğu'da Kürt emekçi halkı üzerindeki baskı salt bu kadar değil. Üstelik burada ele aldıklarımız enine boyuna Kürt ulusal sorunu da değil. Sadece Kürt halkının yaşamından bir kesittir bu. Öz olarak Kürt halkı 1925'leri, 30'ları, 38'leri bir daha yaşamak istemiyor. Soykırımların, ulusal baskının, hertürlü ayrıcalığın olmadığı özgür, sömürüsüz ve yaşanası bir Dünya istiyor. Özlemi budur. Bu özlemi düş olmaktan çıkarmanın yolu Türk-Kürt emekçilerinin birliğinden geçer. Ortak düşman emperyalizmdir, faşizmdir. Bölge halkı üzerindeki baskıların hafifletilmesi, giderek yok edilmesi için çeşitli eylem biçimleri saptanmalı, hayata geçirilmeli. Eylemlerin ana halkasını ortak yığınsal çıkışlar oluşturmalıdır. İşçi sınıfının birliği Kürt ve Türk halkının cephe birliğinin önkoşuludur. Bu önkoşulu ortak çabayla oluşturmak, varolanları geliştirmek gerek. Kürt halkının, Türkiye halkının özgürlüğe, baskısız, sömürüsüz güzel günlere kavuşmasının tek yolu bundan geçer...

141-142'nin 43 yıllık macerası

Hazırlayanlar:
ÖZLEM ÖZGÜR
SÜLEYMAN COŞKUN

- «BİZ KADROCULARA KOMÜNİST DİYORDUK, AMA NAZIM HİKMET BU KOMÜNİSTLERLE ALAY EDİYOR, BUNLARA SOSYAL FAŞİST DİYORDU.»
- 141-142'YE CEZA OLARAK KİMİLERİ İDAM ÖNERİRKEN, KİMİLERİ KOMÜNİSTLERİ RUSYA'YA GÖNDERMEYİ ÖNERİYORDU.

— 10 —

CEZMİ TÜRK SORUYORDU: «NEDEN DEMOKRATİK İSVİÇRE CEZA KANUNU DEĞİL DE FAŞİST İTALYAN KANUNU»

21 Haziran 1951 günkü birinci oturumun ardından verilen on dakika aradan sonra ikinci oturum başladı. İlk söz Seyhan Bağımsız Milletvekili Cezmi Türk'ündü. Bir gazeteci idi Cezmi Türk. Ve Demokrat Parti'de meydana gelen tartışmalar sonucu ayrılmış bağımsız kalmıştı.

Cezmi Türk — ... Biran önce mevcut ceza kanununun da halk murakabesine engel olan hükümlerinin tadil edilmesini ve hükümetin böyle tasarılar getirmesini rica ediyorduk. O tarihteki efkâr ve hissiyatımızı en veciz şekilde beyan ve ifade buyuran sayın Samet Ağaoğlu (DP) olmuştu. Ve fakat maziden devraldıkları bu kapitalist, bu inhisarcı, bu kırtasiyeci devlet, bugün bize ne getirdi? Yeni bir ceza kanunu tadil tasarısı...

Sevgili arkadaşlarım, cümlemiz biliyoruz, Ceza Kanunu İtalya'dan alınmıştır ama demokrat İtalya'dan değil, demokrasi düşmanı faşist İtalya'dan.

Bu İtalyan Ceza Kanunu ve onu meydana getiren zihniyet demokratik ve şahsiyetçe prensipleri hürriyet aleyhinde addederek despot bir devlet demek olan faşist telkine uygun bir ceza reformu yapmak içindir.

Bununla da anlaşılıyor ki, Fransız ihtilâlinden ve onun eşiti olan Anayasa'dan mülhem olan bizim Anayasa'mıza esastan aykırıdır. Ve bunu önsözünde açıkça ifade etmektedir. Demokratik bir Anayasadan sonra niçin bu faşist kafalı Ceza Kanunu'nu almışız. Üzerinde durmak istemiyorum.

Malum ve meşhur yeni nizam... Halbuki hükümetimizin okuduğu ilk programa göre, haniya bia: "Değil yalnız kanunlarımızı, itiyatlarımızı ve telakkilerimizi de değiştirecektir?"

Anlamıyorum acaba neden?.. Pek yeni ve muhaddel tam manasıyla demokratik bir eser olan İsviçre Ceza Kanunu'na müracaat etmiyor da son zamanlarda İtalya'da ve Almanya'da yeniden hortlamaya başlayan faşist felsefesine ve onun eseri olan ceza kanunlarına başvuruyoruz? Mevzu latifeye pek müsait değil ama, hayri latife edeyim. Yoksa bizde de bir neo-faşizm modası mı başgösteriyor?

Bu yeni tadil ve tesislere hakim olan antidemokratik zihniyeti tebaruz ettirmek için birkaç misal vermeme müsaade ve müsamahanızı rica edeceğim. Bu yeni tasarı, bu tadiller demokrat bir memleketin Ceza Kanunu'nun atmosferine uymak içindir. Pek derin, meraklı ve acaip olan bir tezat. Acaba hangi tip demokrat bir memleket? Onu da yazsalar çok iyi olacaktı. Bu tasarı ile tesdidi talep olunan maddelerin asılları —toprağı bol olsun— eski faşist İtalyan kanununda yatmaktadır.

Arkadaşlar; itham hakikata mutabakata vardığında katiyyen ceza verilmez. Bendeniz hülasaten arzediyorum ki, kanunumuz demokratik zihniyetle örnek olacak bir kanun olmalıdır. Demokratik dozlar, ölçüler ve telakkiler, prensipler bu kanunda yer almalıdır. Bu tasarı faşist tasarıdır.

Şimdi size bir misal arzedeceğim. 1931 senesinde bu memlekette bir Kadro Mecmuası çıkmakta idi. O tarihte biz Kadroculara «komünist» diyorduk. Çünkü bizim için Kadrocular komünistti. Fakat Nazım Hikmet bu komünistlerle alay ediyor, bunlara sosyal faşist diyordu.

Başbakan Adnan Menderes (İstanbul) — (Cezmi Türk'e cevap vererek) ... Bu arada kendisi nasıl bir memlekette yaşadıklarını tamamen unutmuş göründü. Hatta bugünkü mevzuatımızda hakim olan ana fikrin ne olduğunu unutmuş göründü. Fransa'dan şundan bundan bahsetti.

Arkadaşlar bu memlekette Komünist Partisi kurulamaz. Eğer fikir hürriyetini ele alıyorlarsa, ondan bahsedeyim. Kendileri dün Demokrat Parti'nin bir mensubu idi. Demokrat Parti, komünistler için fikir hürriyetini kabul etmemektedir. Komünistleri kanunu ortadan kaldıracakları için kanun dışı addetmiştir. Programının mühim bir maddesi budur. Bunun içindir ki fikir hürriyeti bakımından da bu memlekette Komünist Partisi kurulamaz (alkışlar)

23 Haziran Cuma günü saat 15.00'te Meclis açıldığında görüşmeler yeniden başladı. İlk sözü alan Adalet Komisyonu sözcüsü, tasarının komisyonda 11 ay beklemesinin üzerinde ne denli fazla çalışmış olduklarını göstereceğini söyledi. Sonra söz sırası İstanbul Milletvekili Sani Yaver'e verildi...

Sani Yaver (İstanbul) — ... Komünist, sanayii geniş olan muhitte, amele ve işçi kıyafetine de girer. İktisadiyatı tahrip eder. Huzur ve

ahengi bozar. Grevi mübah kılar. İşçi ve ameleyi şımartır. Propagandalar yapar. Bigünah işçiyi vatandaşlarından soğutur. Aralarına kin unsurunu sokar; birliği, sevgiyi tarumar eder.

Abbas Çetin (Kars) — ... Bu vasat yok edilmedikçe şimdikinden çok şiddetli kanunlar çıkarsak, sehpaları kursak, yine komünizmin önüne geçilmesi matasavver değildir. Sonra suçu işleyenin yakalanmaması umudu vardır. Esasen yakalandıktan sonra da biz bu kanunda hapisten ziyade madde getirmemişiz. Hiçbir komünist bir hapishanede sonuna kadar yatacağı kanaatinde değildir. İçinde nasıl olsa bir gün kurtulacağım ümidi vardır. Mevcut müeyyide kâfi değildir. En kuvvetli mücadele vasıtası kanundan çok evvel komünizmin intaş edebileceği vasatı yoketmektir. Bir memlekette münevver işsizliği olursa, bir memlekette biri yer biri bakarsa, bir memlekette içtimai sınıf içinde birbirinden çok farklı hayat sürenler olursa, bir memlekette milli duygu zedelenirse o memlekette mücerret kanun ceza, komünizmin intaşına mani olamaz. Ve bu kanuna, mutlak şekilde, şahsi fikrim olarak arzediyorum, idam cezasını koymak lazımdır.

163 VE DİĞERLERİ AYRILIYOR

Demokrat Parti hükümetinin getirdiği tasarı, Türk Ceza Kanununun 21. maddesini değiştirmeyi öngörmekteydi. Bu tasarı aynı şekilde Adalet Komisyonu tarafından da benimsenmişti. 21 madde arasında 141-142'nin yanı sıra 163'üncü madde de bulunmaktaydı. Oysa DP içinde çok büyük bir çoğunluk, 163'üncü maddenin 141-142 ile birlikte görüşülmesini istemiyordu.

Kars Milletvekili Abbas Çetin'in konuşmasından sonra bir «yeterlik» önergesi verildi ve kabul edildi. Ardından da 14 imzalı bir başka önerge verildi. Bu önerge, 141 ve 142 nci maddelerin bütünüyle başka özelilk gösterdiğini, diğer maddelerin bir yana bırakılarak sadece 141 ve 142'nci maddelerin görüşülmesini istiyordu. Uzun uzun tartışmalar oldu. Sonunda başta 163 olmak üzere 141 ve 142'nci maddeler dışında kalan 19 maddenin değişikliğini hükümet geri bıraktı. ve 141-142'nci maddelerin görüşülmesine geçildi. Maddeler ayrı ayrı ve fıkralar halinde görüşülecekti. Görüşme sırasında en ilginç konuşmayı Ordu Milletvekili Rafet Aksoy yaptı.

Rafet Aksoy (Ordu) — ... Bendeniz başbakanlıkta iken, (Başbakan mıydın sesleri) Amerika Birleşik Devletleri bizden komünistlikle mücadele hususunda hazırlanmış ve kabul edilmiş kanunlarımızı istedi. Biz ancak ve ancak Cemiyetler Kanunumuzdaki malum ve meşhur olan madde ile keza kanunumuzdaki maddeleri göndermekten başka birşey yapamadık. Şimdi eğer komünizmle ilgili müstakil bir kanun çıkaracaksak, yalnız bu maddeleri tedvin etmekle ihtiyacı karşılayacak bir kanun çıkmış olmaz. Yine hafifi olacaktır. Daha esaslı bir kanun hazırlanmasını hükümet düşünüyorsa bu tasarıyı geri alsın ve daha teferruatlı bir kanun getirsin...

141 GÖRÜŞMELERİ VE İDAM İSTEMİ

Daha sonra 141. maddenin görüşülmesine geçildi.

Ahmet Gürkan (Tokat) — ... Sevgili arkadaşlarım, komünizmin memleketimizde ika etmek istediği tahribatın mahiyetini hepimiz, muhalif, muvafık biliyoruz. Bundan daha büyük suç tasavvur olunabilir mi? Sonra arkadaşlar bugüne kadar hapishanelere girip senelerce yatmış komünistleri biliyoruz. Bunlar içerisinde ıslahınefs etmiş hiçbirini kimse görmüş değildir. Hapishanelerden çıktıktan sonra ıslahı nefsetmek şöyle dursun, cemiyetimizin varlığına karşı daha haşin daha intikamkâr hisler beslemektedirler. Şu halde bunlara verilecek ceza idam olmalıdır.

Ahmet Kemal Varınca (Gümüşhane) — ... Ceza bahsine gelince, ben bunun liderine ölüm cezası verilmesine taraftarım. Çünkü komünist bugün teşkilât işidir. Ve ihtilalci bir teşkilattır. Bunu idare eden liderler vardır. Bunlar da her memlekette aşağı yukarı tesahhüs etmiştir. Mesela Fransa'da Torez, bizdeki Nazım Hikmet gibi, ölmemiş olsaydı Mustafa Suphi gibi...

Sinan Tekelioğlu (Seyhan) — ... Arkadaşlar, dünyanın en büyük tehlikesini teşkil eden komünistlik bütün dünyayı sarmış ve bilhassa Türkiye'yi bir alev çemberine almıştır. Türkiye bu komünist çemberi içinde kendi varlığına dayanarak ona karşı koymak mecburiyetindedir. Türkiye Amerikalıların yapacağı yardım ve o yardıma dayanarak Türk milletinin hasmı bimanı komünistliği olduğu yerde tutmuş bugüne kadar onu boğmuş ve bundan sonra da tutacak ve boğacaktır.

Şimdi yeni kanuna göre komünistliği tarif etmiş oluyoruz. Fakat komünistliğe verilecek ceza sekiz seneden onbeş seneye kadar yükselebiliyor. Arkadaşlar, 15 sene yada 8 sene mahpushanede kalan bir mefkûrenin sahibi olan komünist o hapishanede mevcut insanları hergün bir parça daha zehirleyecek er geç komünist yapacaktır. Bu suretle aşağı yukarı hapishaneyi bir komünist mektebi haline koymuş olacağız.

Onun için ben diyorum ki, bu 8 ve 15 senelik hapis yerine bu adamları Rusya'ya gönderelim desek, bunlar da Ruslar kadar saltanat ve debdebe içinde yaşasalar daha iyi olmaz mı? Hem onlar arzu ettikleri cennete kavuşurlar, hem de biz onlardan kurtulmuş oluruz...

Yarın:
Ve bugüne nasıl geldik...

tırmık

AYDIN ENGİN

Şimdiki çocuklar külyutmaz

Aşağıdaki karikatüre iyice bakın. Çok mu ilkel, çok mu acemi buldunuz? Boşverin şimdi bunları. O karikatürü Cem Özkan çizdi. Cem Özkan 11 yaşında, Bursa'da oturuyor. Bu yıl orta ikiye geçti.

Boşverin karikatürün ilkelliğini, acemiliğini, çizgilerin çocukçalığını. İçeriğine bakın içeriğine! Ayrıntılara iyice bakın. Örneğin Sovyetler Birliği sınırındaki «uçak kapısı» ayrıntısına. Trakya göklerine oturttuğu «U-2» uçağının, geçeceği kapı. Bu kapının karikatürü tamamlayan bir ayrıntı olarak tasarlanışı belki usta bir karikatürcüyü değil ama 11 yaşında pırıl pırıl bir bilinci, daha onbir yaşında sapına kadar bir yurtseveri haber vermiyor mu?

Sosyal demokrasinin iki yüzünü, onun en yaşamsal yurt sorunları üzerindeki bağışlanmaz ikircikliğini, Cem Özkan'ın acemi ama içerikli çizgisi kadar kestirmeden eleştirmek, yorumlamak bugün ülkemizde kaç babayiğidin harcı dır acep?

Büyük basında kaç kalem erbabı, örneğin «U-2» olayına, Cem Özkan'ın kavrayış zenginliği ve değerlendiriş isabeti ile yaklaşabilir dersiniz?

• • •

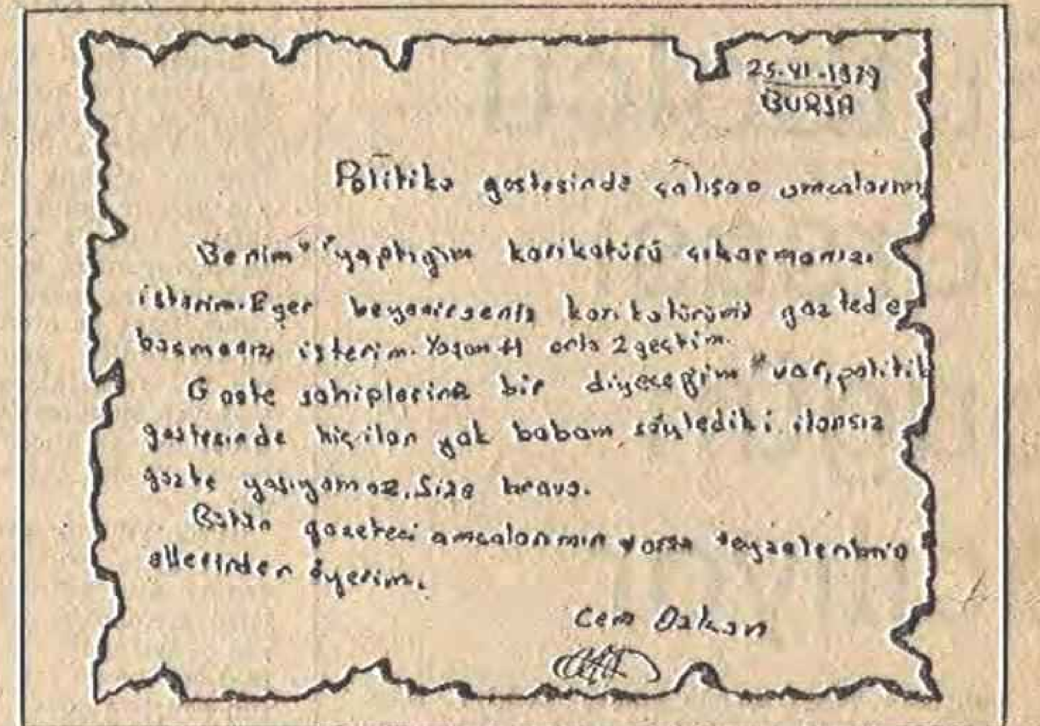
Karikatürün altında bir de mektupçuk var. Belki klişede bozuk çıkar korkusuyla, burada tekrarlayalım. Cem Özkan, imlâ hataları, Türkçe bozuklukları da dahil aynen şöyle yazıyor:

«Politika gastesinde çalışan amcalarım, Benim yaptığım karikatürü çıkarmanızı isterim. Eğer beyenirseniz karikatürümü gaztede basmanızı isterim. Yaşım 11 orta 2 geçtim.

Gaste sahiplerine bir diyeceğim var, politika gastesinde hiç ilan yok babam söyledi ki ilansız gazte yaşıyamaz. Size bravo.

Bütün gazeteci amcalarımız, varsa teyzelerimin ellerinden öperim...»

Bütün gazeteci amcaların ve teyzelerin seni kucaklarız, öperiz Cem Özkan, seni selamlarız...

25.VI.1979
BURSA

Politika gastesinde çalışan amcalarım

Benim yaptığım karikatürü çıkarmanızı isterim. Eğer beyenirseniz karikatürümü gaztede basmanızı isterim. Yaşım 11 orta 2 geçtim.

Gaste sahiplerine bir diyeceğim var, politik gastesinde hiç ilan yok babam söyledi ki ilansız gazte yaşıyamaz. Size bravo.

Bütün gazeteci amcalarımın varsa teyzelerimin ellerinden öperim.

Cem Özkan

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 29 —

Bu yasaklamanın nedenleri bize bildirilmedi. Erich Engel düşünceli bir gülümsemeyle şöyle dedi: «Onlar, anma törenlerini biraz daha önce ve Stalingrad'da ölenler şerefine düzenlemek isterlerdi herhalde.»

Kendine özgü o ince sezgisiyle, bizim düşünmeye bile cesaret edemediğimiz, daha sonraki siyasal gelişmelerin yönünü görmüş müydü acaba?

Anma töreni, bazı ufak tefek değişikliklerden sonra, gene de Münih radyosundan verildi.

★

Yaşamımda kendimi hiçbir zaman o akşam, Bavyera'dan çıkarkenki kadar «evimden» çıkmış gibi hissetmedim. Yapılan konuşmayı içimden tekrarlıyor, öteki konulara değinmeyişime üzülüyordum. Bununla birlikte, asıl geveezliği yapan bendim. Erich Engel daha çok susmayı yeğlemişti. O anda içimde duyduğum sevinç, rahatlama ve gevşeme duygusuyla, Stachus yıkıntıları bile batan güneşin ışıkları altında bana sakin bir tablo gibi göründü. Rüzgar dinmişti. Yağmur yağmış olduğundan, yıkıntılardan hiçbir toz yükselmiyordu. Sokaklar boşalmaktaydı. Güneş, meydandaki binalarda kızılımsı ışıklarıyla yankılanıyordu. Karartma saati yaklaşıyordu. Aniden yıkıntılar arasından bir adam fırladı, bana doğru atıldı. Ben de onu beklemek için olduğum yerde kaldım. Otuz yaşlarında vardı. Eskimiş ve yırtık sivil giysileri, onun yeni salıverilmiş bir asker olduğunu ortaya koyuyordu. Elinde yıpranmış küçük bir valiz tutuyordu. Yüzünün ifadesi de, bu perişan valiz kadar acınacak haldeydi. Herhalde anbarlarda, yolların kıyısındaki çukurlarda pek çok geceler geçirmiş olmalıydı.

Önümde durdu ve sessizce bana baktı. Yüzü kaskatı ve sorgu doluydu. Ne yapacağımı bilemez halde kendisine bir sigara uzattım. Aceleyle aldı, parmakları arasında çevirdi. Sonra başını çıkış geldiği yıkıntılara doğru çevirdi. Ateş uzattım.

«Korktuğum başıma geldi» dedi sonunda. Sesi haftalarca konuşmamışcasına çatlaktı. Hiçbir şey söylemeye cesaret edemiyordum. Ürkek bir tavırla «Sanki çölde bağırıyor gibiydim» diye sürdürdü. Sigarası gene sönmüştü. Bir kibrit çaktım ama, o ne ateşi ne beni gördü. «Üç ay» diye mırıldandı. «üç koca ay oldu.»

Gitmek istiyordum, ama bacaklarım kötürümleşmiş gibiydi. Onu orada kederi ve yalnızlığıyla başbaşa bırakıp gidemiyordum bir türlü. «Buraya gelirsem iyi kötü bir haber alırım sanıyordum. Fakat hiçbir haber yok... hiçbir şey!.. İki çocuk... Holde de yoklar...»

Bu yıkıntılar içinde bir «hol» yeri saptayabilmek, saçmalıktı...

Param parça olmuş, ama hâlâ direnen, yıkılmayan bir duvar vaktiyle aynı yerde bulunan evin koridor duvarı olmalıydı! Onun gerisinde kalan, şurasından burasından demir çubukların fışkırdığı bir taş-toprak yığını, yanmış kiriş direkleri, uğursuz bir görünümle menteşelerin dışında sallanıp duran bir kapı. Sağlam kalmış başka hiçbir şey aramayın! Şu adamın -Ve onun gibi vatana dönmüş olan diğer milyonlarcasının duygularını- anlıyordum. Gurbetin, umutsuzluğun böyle bir hiçlikle yüz yüze gelmenin ve olup bitenleri kavrayamamanın yarattığı bir duyguydu bu. Adam ayrıldı. Yüzünde yürek paralayıcı bir keder ve yıkım ifadesi taşıyordu. Sendeleyerek yolun karşısına geçti. Karşı kaldırımda biraz yürüdü. Orada da yıkıntılardan başka bir şey yoktu. Döndü, izinin üzerinden yürüyüp önümden geçti. Yerle bir olum evine, bir vakitler ailesiyle birlikte yaşamış olduğu evine girdi.

Hemen yola koyulmalıydım. Karartma saati bir tehlike işareti verircesine yaklaşıyordu. Ama yerimden bir parmak olsun kımıldıyamıyordum.

Babamın Birinci Dünya Savaşı'ndan dönüşü gözlerimde canlandı.

*

Hemen yola koyulmalıydım... Karartma saati bir tehlike işareti verir gibi geliyordu

- Yerimden bir parmak olsun kımıldayamıyordum Babamın Birinci Dünya Savaşı'ndan dönüşü gözlerimde canlandı.

— Aniden yıkıntılar arasından bir adam fırladı, bana doğru atıldı...

—4—

GEÇMİŞ—2

1916'nın güzünde, dedemin ölümünden az sonra, babam Fransa'da tutsak düştü.

(Devamı Var)

Transfer hovardalığı sonucu Siyah-Beyazlıların borcu 50 milyona çıktı

Beşiktaş özkaynak düzenini dinamitledi

Beşiktaş bu yıl uyguladığı transfer politikası sonucunda kendi «Özkaynak Düzenini» kendi elleriyle dinamitledi. Tam beş yıl önce planlanan «Geleceğin Beşiktaş'ı Projesi» bu yıl Gazi Akınal ve ona ortak olanlar ca dinamitlendi ve tüm Beşiktaş taraftarlarının övünç kaynağı gençleri, böylece devre dışı bırakıldı.

Antrenman yapacak sahası olmayan Beşiktaş'ın transfere 30 milyon harcaması tam anlamıyla transfer hovardalığıdır. Beşiktaş bu yıl belki bir kupa kazanacak ve belki de bu olay bu sahte kahramanlar yaratacak ama sonuçta 50 milyona varan borcu kimler nasıl ödeyecek?..

Oysa Şampiyon Trabzonspor'un ekonomisi güçlü olmayan kurumların kendilerinin de güçlü olamayacağı düşüncesinden kaynaklanan bilinçli transfer politikası izleyerek herkese örnek olduğu bir dönemde, Beşiktaş'ın bu yanlışa düşmesi gerçek yöktü.

Çünkü Beşiktaş Türkiye'de belki de ilk kez özkaynak düzenini kurarak oradan yetiştirdiği futbolcularla başarıya koşan takım olma övüncünü taşıyordu. Beş yıl önce Refik Osvardar tarafından kurulan «Öz Kaynak Düzeni» daha sonra Serpil Hamdi Tüzün ve Adnan Dinçer'e bırakıldı. Ve bu iki il de kimsenin yadsıyamayacağı ölçüde başarılı oldu.

Fidanlar ekildi. Sulandı. Büyüdü. Tam ürün alınacak sırada korkunç bir transfer hovardalığı sonucu dinamitlendi.

Transferde Beşiktaş için bir kibrit çakanların, kurusunda ter kokan paraları böylece hovardaca tüketilirken, Beşiktaş'ın antrenman yapacak sahası bile olmadığı gerçeği nedense unutuldu.

Önümüzdeki günlerde Şeref stadını terkedecek olan Siyah - Beyazlı takımın istifledigi milyonluk sporcuları nerede çalıştıracağı bilinmiyor.

SUÇLULAR KALKIN AYAĞA

Başkan Gazi Akınal kadar, bu uygulamanın sorumluluğunu paylaşan tüm yöneticiler sorumludur. Taraftarların gözünü boyamak için «şampiyonluğa oynayacağız» kılıfıyla uygulanan bu savurganlığa karşı çıkmayan divan heyeti sorumludur. Daha da ötesinde kendi yetiştirdiği gençlere 25 bin lira fazla alacağım diye kıyan Beşiktaş Özkaynak Düzeninin yaratıcısı Serpil Hamdi Tüzün baş sorumludur.

Tüzün yıllardır oya gibi işlediği genç sporcuları bir kenara atıp şöhretli sporcuların astronomik transferlerini onaylamakla, savunduğu fikirlere ihanet etti. Zira Tüzün gençlere dönük, tabanı olan bir takımın ancak gerçek anlamda başarıya ulaşabileceğini kuşkusuz biliyordu. Ne varki 45 bin lira maaş ve Beşiktaş başantrenör koltuğu yetiştirdiği gençlerin cesetleri üzerinden geçecek kadar başını döndürdü. Gençleri, onun da diğerleri gibi bir alet olarak kullandığı ortaya çıktı.

Kısacası yazık oldu Beşiktaş'a, yazık oldu Beşiktaş Özkaynak Düzeni yaratıcısı Serpil Hamdi Tüzün'e.

● Antrenman yapacak sahası elinden alınan Beşiktaş'ın transfere 30 milyon harcaması tam anlamıyla transfer hovardalığıdır. Bu uygulama beş yıl önce kurulan «Geleceğin Beşiktaş'ı Projesi»ne göre eğitilen ve kısa sürede taraftarların övünç kaynağı olan genç kartalların devre dışı kalmasına yol açacak...

Futbolcu borsası bugün açılıyor

Transferde pazar, bugün resmen açılıyor.. İmzaların atılıp futbolcuların yeni pazarlar bulacağı temmuz ayında, tartışmasız en hareketli kulüp Beşiktaş.. Bugün Tranbzonspor'dan transfer ettiği Mehmet Ekşi ve Necdet'le masaya oturacak olan Siyah - Beyazlı yöneticiler Altay'dan aldıkları Bora ve Akif'le de masaya oturmak istiyorlar.. Bu iki futbolcu ile prensipte anlaşırken, devreye Fenerbahçe'nin girmesi işleri karıştırdı...

Galatasaray ise bugün kulüp binasında Orduspor'lu Kemal, Trabzonspor'lu Orhan, Edirnespor'lu İbrahim ile kesin anlaşma imzalayacak.. Fenerbahçe de Şekerspor'lu Yaşar, K. Selçuk ve Trabzonspor'lu Serdar ile sözleşme yapacak...

RİZESPOR BUGÜN 10 YENİ FUTBOLCU İLE SÖZLEŞME YAPIYOR

Rize — Birinci Ligin yeni takımı Rizespor, kadrosuna dahil etmek istediği ve ön anlaşma yaptığı 10 futbolcu ile bugün iki yıllık sözleşme imzalıyor.

Rizespor'un bugün sözleşme yapacağı futbolcular şunlar:

Zafer, kaleci Bahattin (G. Saray), Faruk, Recai, (D. Bakırspor), Metin (Beykoz), Arif (Orduspor), kaleci Ali (Karagümrük), Minas (Karabükspor), Arif (İzmirspor), Osman (Erzurumspor).

KALECİ ADEM'E, BURSASPOR TALİP OLDU

Eskişehir — Fenerbahçe ile Eskişehirspor arasında kaleci Adem için yapılan görüşmelerin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine, Bursaspor bir teklif yaparak Adem'i almak istediklerini bildirdi.

Eskişehirspor Kulübü İkinci Başkanı Doğan Tunalı bu konuda Bursaspor'lu yöneticilerle önümüzdeki günlerde görüşme masasına oturacaklarını söyledi. Tunalı, Yeşil-Beyazlılarla anlaşamadıkları takdirde, Beşiktaş'ın Adem için yaptığı teklifi yönetim kurulunda ele alacaklarını belirtti.

Bilindiği gibi Beşiktaşlı yöneticiler Kırmızı-Siyahlı file bekçisi Adem'e karşılık Eskişehirspor'a üç milyon ve iki futbolcu vermeyi önermişlerdi.

Futbolcu Paolo Rossi Vicenza FC'nin yüzde 25'ini satın aldı

● Vicense FC'nin yüzde 25 hissesini satınalan İtalyan futbolcu Paolo Rossi.

İtalya'nın ünlü futbolcusu Paolo Rossi takımının yüzde 25'ini satın aldı. Bilindiği gibi Rossi daha önce Naples takımına kiralandı. Bunun üzerine Naples kentinde büyük sevinç gösterileri yapıldı.

Rossi'nin takımı Vicenza FC, Rossi'yi 400 milyon liraya satışa çıkardı. Rossi'ye Fiat şirketinin kulübü Juventus talip oldu. Fakat daha sonra santrfor gereksinimi olmadığı ve Rossi'nin ücreti çok geldiği için transferden vazgeçti. Milan takımı da ücreti çok bularak transferden vazgeçmişti. Bunun üzerine Vicenza, Rossi'yi Nepal takımına kiralamıştı. Rossi ise Milan ya da Juventus takımlarından birinde oynamak istediğini söylemişti. Ve geleceğini kendisi belirlemek için kulübünün dörtte birini satın aldı ve artık bir gösteri oyuncusu olarak futbol oynamak istemediğini belirtti.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ne sınavla 700 kişi alınacak

Ankara (Politika) - Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 700'e yakın yeni memur almak amacıyla sınav açıyor. Sınavlar tüm illerdeki Beden Terbiyesine bağlı bölge müdürlüklerinde yapılacak.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü yetkilerinden edinilen bilgilere göre, genel idari hizmetler ve yardımcı hizmetler sınıfında çalıştırılmak için alınacak 700 kişilik kadro Maliye Bakanlığı'ndan 1978 mali yılı içinde alınmış, ancak Başbakanlık genelgesi nedeniyle sınav açılmamıştı. 67 il merkezindeki bölge müdürlüklerinde 23 Temmuz tarihinde yapılacak sınavla ilgili olarak yetkililer şu bilgiyi verdiler:

— "Genel idari hizmetlerde sınava girecek adaylar en az lise mezunu, yardımcı hizmetler sınavına girecek adaylar ise en az ilkokul mezunu olmaları gerekiyor. Tüm erkek adayların askerliklerini yapmış olması koşulu var. Sınavlara başvuru tarihleri bölge müdürlüklerimiz tarafından saptanacak ancak, sınavlar tüm illerde aynı tarih ve aynı saatte başlayacak. Sınav yönetmenliğine göre sınavlar iki aşamada yapılacak. İlk aşamada yeterlilik sınavı olacak. Yeterlilik sınavında başarı gösterenler ikinci bir elemeden geçirilecek. Her iki sınavda başarı gösterenler genel müdürlüğümüze bağlı işyerlerinde çalıştırılmaya başlanacak."

Futbol Antrenörleri Semineri bugün İzmir'de başlıyor

Ankara (AA) — Beş gün sürecek olan Futbol Antrenör Semineri bugün İzmir'de başlıyor.

Batı Alman ve İngiliz hocaların yöneteceği seminere A ve B kursunu bitiren antrenörler ile geçen yıl sözleşmeli olarak kulüp çalıştıran antrenörler katılacaktır.

Beş gün devam edecek seminerin ders çalışmaları Efes Otelinde, saha çalışmaları da Alsancak Stadında yapılacaktır.

Muhammed Ali Amerikan futbol oyuncusu Alzado ile 14 Temmuz'da 8 raundluk maç yapacak

Muhammed Ali Clay'ın 14 Temmuz'da Mile High Stadyumunda Lyle Alzado adında eski bir Amerikan Futbolu oyuncusu ile 8 raundluk bir karşılaşma yapacağı açıklandı. Alzado Denver Bronco adlı bir katımın defans oyunculuğu yapmış ve Altın Eldivenler Ağır siklet ünvanını kazanmış bir sporcu ve Ali'den korkmadığını belirtti.

Türkiye Bireysel Atletizm Birinciliğinde bu kez doktor vardı

Cumartesi günü Ankara'da yapılan Türkiye Bireysel Atletizm Birinciliği'nde bu kez doktor vardı.

Bilindiği gibi uzun süredir spor müsabakaları doktorsuz yapılıyordu. İlgililer bu durumun Tamgün Yasası nedeniyle oluştuğunu bildirince, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan, "sporcu arkadaşlarımızı hekimsiz bırakmayı düşünmeyiz. İstesinler, istedikleri kadar doktor verelim" açıklamasını yaptı.

Bu konuda kesin çözümün, önümüzdeki günlerde yapılacak Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Aymergen ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan arasındaki görüşmeyle alınacağı bildirildi.

İtalyan Antuo Fermo Arjantinli Corro'yu yenerek orta siklet Dünya Şampiyonu oldu

Monaco, (A.A.) — İtalyan boksör Vito Antuofermo, önceki akşam Monaco'da yapılan bir karşılaşmada Arjantinli boksör Hugo Corro'yu 15 raundluk bir mücadeleden sonra sayı ile yenerek Orta Siklet Dünya Şampiyonluğunu kazandı.

BIR KARŞILAŞTIRMA

Bizim spor akademilerimiz

Ülkemizde Spor Akademileri nedir, ne değildir ne durumdadır. Mezunların iş bulamadığı akademilerimizin nasıl kurulduğunu anlatırken Ankara 19 Mayıs Spor Akademisini örnek seçtik.

NASIL KURULDU...

Ülkemizde ilk spor akademisi 23 Ocak 1975 yılında büyük bir törenle açıldı. Törene başta Cumhurbaşkanı olmak üzere, zamanın Başbakanı Sadi Irmak ve öteki yetkililer katıldı...

TESİS DURUMU

Ankara 19 Mayıs Akademisinin kendisine ait hiçbir tesisi yoktur.

ÖĞRETİM KADROSU

17 öğretmen, 5 uzman, 30 saat başı çalışan öğretim görevlisi. Okul şimdiye dek 56 mezun verdi ve halen 250 öğrencisi var

YAPISI

Akademilerin özerkliği yoktur. Spor Bakanlığına bağlıdır. Başkanlarını bakanlık atar. Bakanlık isterse herhangi bir öğretmeni akademiden atabilir. Yasası yoktur. Sabitleşmiş bir eğitim sistemi yoktur. Okutulan dersler her yıl değişiklik gösterebilir. Akademilerde herhangi bir kürsü yoktur. Bilimsel bir araştırma, seminer veya eğitim çalışması bugüne kadar yapılmamıştır. Kısaca akademilerde ne okutulacağı, niye okutulacağı konusunda bir açıklık yoktur.

Akademiler içinde bilimsel araştırma olanakları, sağlık merkezi, yurt ve sosyal tesisler yoktur. Daha da ilginci akademi öğrenci ve mezunlarının spor karşılaşmalarını ücretsiz izleme olanağı da yoktur.

AKADEMİYE ALINAN ÖĞRENCİLER:

Her yıl eylül ayında her akademi giriş sınavı açar. Ön kayıtla lise mezunları üniversite giriş puanları ile akademiye başvurur. Bunların içinden sınavla akademiye girecek öğrenciler saptanır. Üstün derecesi olan sporculara özel kolaylıklar sağlanır. Ancak akademiler değil yeni ve üstün sporcular çıkarmayı, üstün dereceli sporcuların performanslarının düşmesine neden olur.

45 milyonluk Türkiye'de bugün faal olarak Beden Eğitimi Öğretmeni sayısı 1000 civarındadır. ve 50.000'e yaklaşan ilk. orta ve yüksekokullarda işte bu 1000 öğretmen görev yapmaya çalışıyor.

Bulgaristan'dan bir örnek

Okurlarımız değerlendirmeyi daha sağlıklı yapsınlar diye Sofya Georgi Dimitrov Yüksek Beden Eğitimi Enstitüsü'nün özelliklerini belirtmekte yarar görüyoruz.

NASIL KURULDU...

Okul 1942 yılında kuruldu. 1944 yılında yapılan devrimden sonra G. Dimitrov'un yakın ilgisinden sonra 1946 yılında Enstitü diğer yüksek okullarla eşit hakka ulaştı. 1949 yılında Merkez Bilimsel Araştırma Enstitüsü kuruldu. 1972 yılında 3 şube olarak Kitlesel Sağlık Jimnastiği Fakültesi açıldı. Bu yeni şubede sağlık jimnastiği metodistleri, fabrika ve işletmelerde bilimsel temele dayanan sağlık çalışmaları yaptırmaktadır.

AMACI

Temel amaç iyi uzman, sporcu, antrenör ve öğretmen yetiştirerek beden terbiyesi ve spor pratiğinin gereksinmelerini gidermektir.

ÖĞRENCİ SAYISI

Bugün enstitüde 2611 öğrenci vardır. Bu yıl alınacak öğrenci sayısı 460'dır. Bunun 110'u elit düzeydeki sporculardır. Bunda da amaç daha iyi derece yapmalarıdır..

ÖĞRETİM KADROSU..

Enstitüde öğretmen sayısı 230, kürsü sayısı 19'dur. Her kürsünün aspektomat, film cihazları gibi kendisine gerekli modern cihazları vardır. Enstitünün çok geliştirilmiş video-teyp, teyp düzeni ve çok zengin bir kütüphanesi vardır.

TESİSLER

Sofya yakınında okul sitesinde büyük bir yönetim binası vardır. Yurtlarda öğrencilere ait odalar tek kişiliktir. Ayrıca evli olan öğrenciler için aile yurdu vardır. Sitede gerekli tıp merkezi, kreş, sinema salonları vardır.

Enstitüde oyun sahaları, atletizm pistleri, kapalı pistler, yüzme havuzu ve kapalı salonları vardır.. Bu salonların toplam sayısı 23'dür.

EĞİTİM SÜRESİ

Okulun eğitim süresi 4 yıldır. Öğrenciler ayrıca okuldaki kültür kulübü, dram, müzik, dans toplulukları gibi çeşitli topluluklara katılıp kültürsel gelişimlerine katkıda bulunmaktadırlar. Okulda sık sık profesörlerin, bilim işçilerinin ve enstitü temsilcilerinin katıldığı tartışma ve seminerler yapılır. Öğrencilere her yıl karşılıksız burs verilir. Okul için kitap, öğretim, yurt, yemek parası ödemezler. Ayrıca bir çok şeyden indirimli olarak yararlanırlar.

Bu enstitüde okurken spor yaşamında zirveye ulaşan birçok sporcu bulunuyor. Bunlar arasında, dünya, Avrupa veya olimpiyat şampiyonu olan birçok sporcu bulunuyor.

Bugün nüfusu 10 milyona ulaşmayan Bulgaristan'da 20 bine yakın Beden Eğitimi Öğretmeni vardır. Ve 500 kişilik bir liseye ortalama 15 Beden Eğitimi Öğretmeni düşüyor,

Eskişehir Demirspor da işçilerin sırtından geçiniyor

Eskişehir'de de işçiler spor adına sömürülüyor

● Eskişehir Demirspor'un son kongresinde Demiryolu İşçileri Sendikası Mali Sekreteri Refik Erbaş'ın Yönetim Kurulu'na alınması, İşveren-sendika ikilisi tarafından spor adına tüm demiryolu işçilerinin yeni bir sömürü ile karşı karşıya olduğunu açıkça gösterdi.

● Süleyman YEŞİLDAĞ

Eskişehir (İSTA) — İşçilerin alın terlerini sömüren kulüpler her geçen gün çoğalıyor. Zonguldakspor örneğinin Eskişehir'de de yaşandığı ve Eskişehir Demirspor'un da Demiryolları işçilerinin sırtından geçindiği ortaya çıktı.

Demiryolu işçilerinin zorunlu olarak —toplu sözleşme gereği— ödedikleri ödentiler yetmemiş gibi şimdi de Eskişehir Demirspor'a üye olma koşulu getirilerek ikinci bir ödenti alınıyor.

Tüm olaylar bununla da kalmadı. Şimdi demiryolu işçilerinin ödentilerinin artırılması için çalışmalar bile yapılıyor. Nitekim Eskişehir Demirspor'un 3 Haziran günü yapılan genel kurulunda ELMS müdürü İsmail Hakkı Telek şu açıklamayı yaptı:

«İlimizde ELMS, TCDD Hastanesi, Gar, Depo, Yol Atelyesi, Revizörlük Atelyesi, TCDD Meslek Lisesi ve Şantiye gibi demiryolu kuruluşları ve bu kuruluşta çalışanların yasal örgütleri bulunmaktadır. Yıllardır Eskişehir Demirspor'un hemen tüm sorunlarını ELMS çalışanları sırtlamaktadır. Bu durumda tek çözüm yolu sorunların ilimizdeki tüm demiryolu çalışanlarına iletilmesi gerekmektedir...»

Bu konuşma gerçeği gün ışığına çıkardı. ELMS müdürü sömürüyü az bulmuş olacak ki, bu sömürüyü tüm demiryolu emekçilerinin bizzat paylaşmasını istedi...

ÖNERİLER

İleri sürülen bir iddiaya göre ELMS (Eskişehir Lokomotif Motor Sanayii) Müdürü İsmail Hakkı Telek bir işçinin fabrikaya yılda 3 milyon liraya mal olduğunu, bu para ile işçi veya memur kadrosuyla kulübe futbolcu almayı önerdiği belirtildi. Yine ileri sürülen bir başka iddiaya göre Telek'e karşı çıkan bazı üyeler bu düşünceyi yerdiler.

İŞBİRLİĞİNE DOĞRU

Demirspor'un son kongresinde Demiryolu İşçileri Sendikası Mali Sekreteri Refik Erbaş'ın yönetim kuruluna alınması, işveren - sendika ikilisi tarafından spor adına tüm demiryolu emekçilerinin yeni bir sömürü ile karşı karşıya olduklarını açıkça gösterdi.

Eskişehir Demiryolu İşçileri Sendikası ile Memur Derneğinin işverenin isteği doğrultusunda bu sömürü mekanizmasının genişletilmesinde rol alması, demiryolu işçi ve emekçileri arasında büyük tepkilere yol açtı. İşçi ve emekçiler kendilerinin ekonomik ve demokratik haklarını koruması gereken örgütlerinin spor adına sömürü mekanizmasında yer almasını kınadılar.

Avrupa Atletizm Kupası Ağustos'da İsveç'in Malmoe kentinde yapılacak

Ağustos ayında yapılacak olan Erkekler Avrupa Kupası, yarı final karşılaşmaları İsveç'in Malmoe kentinde yapılıyor. Yarı finale 8 ülke katılıyor. Sovyetler Birliğinin favori olduğu yarı final yarışmalarında ikincilik için Romanya, Belçika ve İngiltere'nin çekişmesi bekleniyor. Finallere ilk iki sırayı alan takımlar katılabilecek. İngiliz takımında Allan Wells, Steve Ovett, John Davies ve Richard Ashton yer almıyor. Böylelikle İngiliz takımının, güllede Geoff Capes sırıkla atlamada Brian Hooper ve üç adım uzun atlamada Aston Moore gibi formda atletlerle yarışmalara katılan Romen takımı karşısında şansının çok az olduğu bildiriliyor.

Kadınlar Avrupa Atletizm Kupası yarı final yarışmaları da Cwmran'da yapılıyor. Yarı finallere Avusturya, Danimarka, Fransa, Macaristan, İzlanda, Yugoslavya, İngiltere ve Batı Almanya takımlarının katılacağı bildirildi. Bu yarışmalarda İngiliz ve Batı Alman takımlarının birincilik için çekişecekleri yetkililer tarafından belirtildi.

Küba Atletizm Şampiyonası'nda iki rekor kırıldı

Dış Haberler Servisi — Havana'da Küba Atletizm Şampiyonası Küba'dan, Porto Riko'dan, Meksika'dan, Venezuella'dan, Panama'dan Macaristan'dan ve Kosta Rika'dan 500 atletin katılımı ile gerçekleşti. Şampiyonaya ünlü Kübalı atlet Alberto Juantorena sakatlığı nedeniyle katılmadı. Dekatlonda Rigoberto Salazar'ın 7756 puanla yeni Küba rekorunu kırdığı bildirildi. Diğer Küba ulusal rekorunu ise 3000 metre yarışmasında Sergia Martinez 9:46:68'lik derecesi ile kırdı. Yarışmalar Pan Amerikan Oyunlarına hazırlık amacıyla yapıldı.

Ulusal Boks Takımımız bugün Romanya'ya gidiyor

Ankara (AA) — Balkan Şampiyonasına katılacak ulusal boks takımımız bugün Romanya'ya gidiyor.

Kayseri Talas Eğitim Merkezindeki kamp çalışmalarını bitiren boksörlerimiz, bugün İstanbul üzerinden Bükreş'e oradan da şampiyonanın yapılacağı Tulcea kentine gidecek.

Ulusal boks takım kafilemize Mete Göktan başkanlık edecek. Antrenör Nazif Kuran, hakem Hayrettin Elbek'in de yer alacağı kafilede şu boksörler bulunacak.

48 kilo: Mustafa Genç, 51 kilo: Yavuz Yılmaz, 54 kilo: Bülent Angın, 57 kilo: Ali Hasetçi, 60 kilo: Tuncay Sipahi, 63.5 kilo: Yener Durmuş, 67 kilo: Turan Çumralıgil Süper ağır: Mehmet Ali Öztürk.

Öte yandan Beden Terbiyesi İzmir Bölge Müdürlüğünün düzenleyeceği aday hakem kursu semineri bugün İzmir'de başlıyor.

Beden Terbiyesi İzmri Bölge Müdürlüğü yetkililerinin verdiği bilgiye göre seminer bugün saat 18.30'da Alsancak Gazi İlkokulunda başlayacak.

OFSAYT

ÇEVİR KAZI YANMASIN

Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık'ın "yağmasan da gürle metoduyla" bol keseden demeç savurduğunu yazdık. Neler de medi ki sayın Federasyon Başkanı neler. Bir gün "astronomik transfer ücretlerini duyunca aklım duruyor" dedi. Bir başka gün "yönetmeliğe göre borcu olan kulüplerin transfer yapmalarını önleyeceğiz" dedi. Bir başka gün "yönetmelikleri ihlal eden kulüplerin canını fena yakacağız" dedi.

Ve en sonunda baklayı ağzından çıkardı. "Esas önlemleri gelecek seneye alacağız ve gelecek sene kimse büyük paralarla transfer yapamayacak"..

Saltık çevir kazı yanmasın!..

AKINAL GARANTİLEDİ

Beşiktaş'ın bu yıl yaptığı transferler sonucunda Gazi Akınal istediği sürece kulüp başkanlığını garantiledi.

Öyle ya, 50 milyon borçla bir yönetime kim talip olur!..

IMF, Türkiye için kararı 19 Temmuz'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da) kanı Ziya Müezzinoğlu tarafından imzalanmıştır. Bu metin yarın (bugün) özel bir kurye ile Washington'a gönderilecektir.

İMZALAMA OLAYI

«Niyet mektubu»nun imzalanmasındaki bu gecikmeyle ilgili olarak Maliye Bakanlığı yetkilileri ANKA'ya şu bilgiyi verdiler:

«Uluslararası Para Fonu'nun «stand-by» düzenlemelerine ilişkin kuralları, bu düzenlemeyi isteyen ülkenin uygulayacağı ekonomik politikaları açıklayan bir «niyet mektubu» hazırlanmasını öngörmektedir. Bu mektubun hazırlanması için son iki yılda Türkiye'de olduğu gibi «stand-by» isteyen ülke ile Fon arasında bir dizi görüşme yapılmaktadır. Bu görüşmelerde «niyet mektubu»na son biçimi verilmekte, daha sonra ise Fon heyeti tarafından özel bir rapor hazırlanmaktadır. Bu raporun hazırlanması üç-dört hafta kadar bir süre almaktadır. «Niyet mektubu»nun Maliye Bakanı tarafından imzalanan asıl nüshası, bu raporun Fon yönetim kuruluna sunulması sırasında Fon'a teslim edilmektedir.»

Edinilen bilgiye göre, Para Fonu uzmanları Türkiye raporu üzerindeki çalışmalarını tamamladılar. Türkiye raporu, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu tarafından imzalanan «niyet mektubu» ile birlikte 6 Temmuz Cuma günü Fon yönetim kuruluna verilecek. «Niyet mektubu» ve Türkiye raporu üzerinde bir süre çalışacak olan yönetim kurulu üyeleri, «sandt-by» düzenlemesi kararını verecek.

NORMAL İŞLEMLER

Bu işlemlerin normal teknik süreçler olduğunu vurgulayan Maliye Bakanlığı yetkilileri, işlemlerde herhangi bir aksaklık bulunmadığını belirtiyorlar. Para Fonu yetkililerinin, Türkiye'ye kredi açmayı kabul eden OECD ülkelerine bu yönde bir bilgi verdiğini de hatırlatan Maliye Bakanlığı yetkilileri şöyle konuşuyorlar:

«Bilindiği gibi, OECD ülkeleri Türkiye'ye kredi açmak için Para Fonu ile «stand-by» düzenlemesi yapılmasını şart koşmuşlardı. Ancak işlemlerin normal bir biçimde yürümesi üzerine, bu kredilerin 19 Temmuz'dan önce kullanılabilmesi amacıyla Para Fonu ilgili ülkelere onayını bildirmiştir. Türkiye'nin niyet mektubunu değiştirmiş olması halinde bu onayın verilmeyeceği açıktır.»

AP, CHP'yi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) de dejenere etmektir» iddiasında bulunuldu.

AP Gençlik Kolları bildirisinde daha sonra şöyle denildi:

"AP gençliği olarak deriz ki; gayretleriniz boşunadır. Türk gençliği, demokrasi terbiyesine ve insani ahlâk kaidelerine ve cumhuriyet prensiplerine sımsıkı bağlıdır ve büyük Atatürk'ten devraldığı medeni direktiflere dayanarak sizleri siyaset sahnesinin düzenbazları halinde teşhir edecektir."

Herald Tribune'e göre Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da) meyecektir» dediğini yazan gazete, Türkiye'nin gerek IMF'den gerekse ABD'den istediği yardımları alamadığını ve bir zamanlar «Avrupa'nın hasta adamı» denen Türkiye'ye şimdi «Avrupa'nın ölen adamı» denilebileceği söyleniyor. Şimdiki durumda Ecevit hükümetinin parlamentoda 222 oya dayandığı, ekonominin çok kötü bir durumda olduğu, terörizmin yaygınlaştığı, ordunun modası geçmiş silahlarla donatıldığı belirtilerek Batı'nın uzun zamandır ihmal ettiği Türkiye'nin, İran'daki tahtın devrilmesinden sonra birden önem kazandığı söyleniyor. Türkiye'nin, dünyanın istikrarsız bir bölümünde Batı'nın son umudu olduğu belirtilerek, Türkiye'de, iki tanesi özellikle önem taşıyan 26 ABD üssünün varlığına dikkat çekiliyor. Daha sonra U-2 konusuna değinilen yazıda şunlar söyleniyor:

«Sıcak Türk-ABD ilişkileri sahnesinde bir kaç gün önce diplomatik bir bomba patladı. Bu bombayı, Türk Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren patlattı. Evren, açıkça, ABD'den daha çok para gelmediği sürece «Türkiye üzerinde U-2 uçuşlarına izin veremeyiz» dedi. Bu, politikacıların beceriksizliklerinden huzursuzluk ve öfke duyan bir ordunun etki sahibi bir generalinin isyanı mıydı? Yoksa yalnızca, askerlerin, son kez 1971'de iktidara el koydukları zamandan beri vermekte oldukları bir çok uyarıdan biri miydi?

Sorunlar durmakta ve politikacılar ihtiyatlı davranmaktadırlar. Bazı yetersiz yalanlamalara rağmen General Evren söylediği sözlere bağlı görünüyor. Kıbrıs'ın Türk kesiminde, Türkiye'den gönderilen 26 bin kişilik birliğin subayları, eğer Ecevit düşerse ordunun, «Türk demokrasisini ve Atatürk'ün mirasını» korumak için iktidarı ele almaktan başka şansı olmayacağını açıkça söylemektedirler.»

Yazıda daha sonra, Türkiye ekonomisinin kötü bir durumda olduğu anlatılmakta ve Kıbrıs çıkarmasından sonra konan ABD ambargosunun kaldırılmasıyla Amerikan üslerinin de yeniden çalışmaya başladığı ve şimdi bu üslerin statüsü üzerinde görüşmelerin sürdüğü belirtilerek şunlar söyleniyor:

Amerika, Türklerin taraf değiştireceğinden endişelenmiyor. Bu en azında olası görünmüyor. Türkler en çok şundan, Üçüncü Dünya ile, özellikle Arap ülkeleriyle daha yakın bağlar kurmaya çalışabilirler ve Türkiye'deki gelişmeleri açık bir ilgiyle izleyen Sovyetler Birliği ile yakınlaşmaya çalışabilirler. Gerek Türklerin, gerekse Amerikalıların farkında olduğu gibi, bu iki durumun hiç birisi Amerika'nın bölgedeki stratejisi için yararlı olmayacaktır. Bu nedenle pazarlık çok sert geçmektedir; ve bir değişiklik olarak, bu kez kartların çoğunu Türkiye elinde tutmaktadır. Türkler, Carter'in barış anlaşması nedeniyle Mısır'a ve İsrail'e 5 milyar dolar verirken kendilerinin daha küçük miktarlar için pazarlık etmek zorunda kalmalarına içerlemektedirler. Bu, Amerika'nın buradaki popülerliği bakımından yararlı olmamıştır.

[illegible] ABD ve [illegible] politikasının bir [illegible] karşı üstlendikleri yükümlülüklerini yerine getirmeyi hâlâ istemektedirler. Ama artık bir fiyat karşılığında. Türkler, Batı ayaklarını sürdükçe bu fiyatın da artacağını söylüyorlar.

Hacıbektaş'ta

(Baştarafı 1. Sayfa'da) yanlışlıkla şehre giren ve komandoları taşıyan bir minibüs halk tarafından taşlanarak ilçeden kovuldu.

MHP'lileri ilçeye sokmayan Hacıbektaş'lılar daha sonra bir gösteri düzenleyerek MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını Türkeş'ten hesap sorulmasını istediler.

Öte yandan öğrenildiğine göre Türkeş'i ve beraberindekileri götüren konvoy Ürgüp'ten geçerken Ürgüplülerce protesto edildiler ve yuhalandılar konvoy ayrıca Avanos'ta halk tarafından taşlandı.

Ankara'lı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) leri ile birlikte eğlendiler. Soda işçilerine yoğurt, süt ve ayran gönderen KÖY-KOOP yöneticileri de işçilere Gölbaşında bekledikleri sürece yardımlarına devam edeceklerini söylediler.

İLERİCİ KADINLAR

Bu arada Ankara'lı ilerici kadınlar da grevci işçilerin Gölbaşı'na geldikleri günden beri onlar, onbeşer kişilik gruplar halinde konak yerinde bekliyorlar. Her gün evlerinde yaptıkları yemekleri grevcilerin eşleri ve çocukları ile kadın işçilerin ihtiyaçları olan malzemeleri getiren ilerici kadınlar birlikte türkü söyleyip, sohbet ediyorlar.

İŞÇİLERİ ZİYARET

Öte yandan soda işçilerinin Ankara'ya girebilmeleri ve sorunlarının Başbakana iletilmesinde yoğun çaba gösteren Denizli CHP Milletvekili Mustafa Gazalcı ile Çanakkale Milletvekili Alton Tuna, Mersin'e giderek soda fabrikası grevci işçilerini ziyaret ettiler. Gazalcı ve Tuna işçilere, Ankara'da ilerici parlamenterler ve demokratik kuruluşların yetkilileri ile birlikte yürüyüşe katılan işçilerin Ankara'ya alınmaları için gösterdikleri çabaları ve izlenimlerini anlatarak başarı dileklerini bildirdiler. Bunun yanısıra dün de CHP Milletvekillerinden Ertuğrul Günay ile İlhan Altınoğlu Gölbaşı'na gelerek işçileri ziyaret ettiler ve başarı dilediler.

KADIN İŞÇİ HASTANEYE KALDIRILDI

Gölbaşı'nda bekletilen soda emekçilerinden kadın işçi Saniye Yıldırım hastalandı ve arkadaşlarınca hastaneye kaldırıldı. [illegible] tüberküloz geçirdiği öğrenilen Saniye Yıldırım'ın hastanede tedavi altında olduğu ve arkadaşlarından ayrılmadığı bildirildi.

İsrail Güney Lübnan'a saldırılarını sürdürme kararı aldı

Kudüs, (A.A.) — İsrail Hükümeti, geçen hafta içinde meydana gelen ve iki İsrail ve beş Suriye uçağının düşürülmesiyle sonuçlanan İsrail - Suriye hava çarpışmasına rağmen, Güney Lübnan'daki Filistin kamplarının bombalanmasına devam etmek kararını aldı.

Savunma Bakanı Ezer Weizmann'ın çarpışma ile ilgili raporunu tartışan İsrail kabinesi, Güney Lübnan'a karşı düzenlenen saldırıların savunma amacı güttüğünü ve yasal hak olduğunu öne sürerek saldırıların devamını kararlaştırdı.

İSRAİL'DE PATLAMALAR DEVAM EDİYOR

Öte yandan, İsrail'de dün de bombaların patlamaya devam ettiği bildirildi. Ancak Kudüs ile Tel Aviv'de patlayan iki bomba can kaybına neden olmadı.

Tel Aviv'deki bomba, Savunma Bakanının evinin karşısındaki bir bankın altında patladı.

Erce direnişi işçilerinin başarısıyla sonuçlandı

İstanbul (Politika) — Esenler'de kurulu Döşer Mensucat işyerinde işveren lokavt uygulamaya başladı. İşyeri önüne "Faşizme karşı birleşelim" pankartı astıkları için de 4 işçi, bir sendikacı gözaltına alındı.

Bağımsız Trikotaj, örme, boyama, giyecek ve iplik işçileri sendikası (TÖBGİS) tarafından yapılan açıklamada "İşyerinde sendikalaşmayı hazmedemeyen işveren, işçilerin sendikalaşmasını engellemek için her türlü oyun ve baskıya başvurmuştur" denildi.

İşverenin yasa dışı lokavt uyguladığını belirten TÖBGİS, 17 işçinin çalıştığı işyerinde önce bir kısmını kapı önüne koyduğunu, daha sonra da tüm işçiyi attığını belirtti. Açıklamada işçilerin yasal grev gününün dolmasını beklediği de kaydedildi.

ERCE KONFEKSİYONDA DİRENİŞ İŞÇİLERİN LEHİNE SONUÇLANDI

Çemberlitaş'ta bulunan Erce Konfeksiyon işyerinde toplu sözleşme imzalandığının ikinci günü, makinaları kaçıran işverenin, yeni açtığı işyeri işçiler tarafından bulundu. İşçiler Küçükyalı'da çalışmayı kabul edince işveren sözleşmeyi uygulamak zorunda kaldı. 28 işçi yeniden işe alındı, direnişte geçen iki haftalık sürede işçiler "ücretli izinli" sayıldılar.

OLEYİS

rulu üyeliklerine Ömer Ötkü, Ahmet Taş ve Ali Kocaman seçildiler. Genel kurulda genel başkanlığa yeniden Nusret Aydın üyelere teşekkür etmek amacıyla yaptığı konuşmada [illegible]

"Önemli olan üzerine aldığımız görevi yerine getirmektir. Temsil ettiğimiz işçi sınıfına hizmet etmektir. Sendikamızda birlik beraberlik kardeşlik sağlanmıştır. [illegible] Tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi hayata geçirilecektir. Sizden güç aldık, gereksiniminde yine size başvuracağız."

Oleyis yürütme kurulu üyeliğine yeniden seçilen Ömer Ötkü ise şöyle konuştu:

«Sendikamız ve DİSK'in birliği [illegible] söz veriyorum.»

Öte yandan kongrenin son günü [illegible] DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk ve DİSK Onur Kuruluna [illegible] konuşma yaptı.

Adana'da bir kişi öldürüldü

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Araip'in Behçet Kemal Çağlar Lisesi mezunu olduğu bildirildi.

İstanbul'da bir terzi dükkanı ateşe verildi. Yıldız Parkında da güvenlik kuvvetlerince yapılan aramada çalılar arasına gizlenmiş 7.65 milimetre çapında bir tabanca ile 7 mermi bulundu.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, Talâtpaşa Caddesinde bir grup izinsiz yürüyüş yaptı, lastik yakıldı ve olay yerine sol sloganlı pankartlar bırakarak kaçtılar.

Yıldız Parkında da 30 kişilik bir grubun toplantı yaptığı ihbarı üzerine olay yerine gelen polis ekipleri, çalılar altına gizlenmiş bir tabanca ile yedi mermi buldular. Gösterici grup güvenlik kuvvetlerinin olay yerine gelişi sırasında dağıldı, gözaltına alınan olmadı.

Öte yandan Veli Bayoğlu adlı kişiye evinde oturduğu sırada ateş açıldı, olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

Edinilen bilgiye göre, önceki gün saat 22.45 sıralarında Karagümrük Beyceğiz sokak 62/3 sayılı yerde oturan Veli Bayoğlu'na tabanca ile iki el ateş edildi. Olayın polise duyrulmasından sonra yapılan araştırmada, ateş açan kişinin Ahmet adlı MHP Fatih Gençlik Kolları Sekreteri olduğu öne sürüldü.

Olaydan sonra kaçan saldırganın yakalanması için çalışmalar sürdürülüyor.

ANKARA'DA

TÖB-DER eski Genel Başkanı Ali Boskurt ile TÖB-DER Ankara Şubesi eski Başkanı İlhan Akalın'ın Cebeci semtindeki otomobil ve evlerine dün gece tahrip kalıpları yerleştirildi.

İlhan Akalın'ın evinin kapısına konan tahrip kalıbı patladı, Ali Bozkurt'un otomobilinin eksozuna konan tahrip kalıbı ise şans eseri patlamadı.

Akalın'ın kapısının altına sıkıştırılan tahrip kalıbının gece saat 02.00 sıralarında patlaması sonucu kapı parçalandı ve duvarlar hasar gördü. Bozkurt'un otomobilinin eksozuna konan tahrip kalıbı ise fitilin dinamit lokumuna kadar alev alması sonucu patlamadı. Olay yerine gelen uzmanlar tahrip kalıbını çıkardılar.

BOZKURT'UN SÖZLERİ

«Semtimizde bu olay ilk olmuyor. Daha önce de gerek ben gerekse çocuklarım takip edildik. Bundan onbeş gün önce evi çevirdiler. Polislerin gelmesiyle dağıtılabildiler, bu durum önceden Vali'ye, hatta İçişleri Bakanına duyuruldu. Arabaya binmeden önce her tarafına bakma alışkanlığım var. Bu nedenle sabah binmeden önce kontrol ederken tahrip kalıbının yerleştirildiğini farkettim. Şans eseri patlamadı.»

Bu arada dün gece aynı saatlerde Bozkurt ve Akalın'ın evlerine yakın bulunan Genç-Öncü üyesi iki gencin evi bombalandı. Genç-Öncü üyesi iki gencin evlerinin bombalanmasından kısa bir süre sonra da TÖB-DER Ankara Şubesi eski Başkanının evinin önüne patlayıcı madde atıldığı bildirildi.

Kayaş semti Ege Mahallesinde çıkan silahlı çatışmada ölen veya yaralanan olmadı. 3 kişi bir adet sten tabanca ve 29 adet mermi ile yakalandı.

Olaydan sonra güvenlik kuvvetlerinin çevrede yaptıkları aramalarda çatışmaya girdikleri ileri sürülen Abbas Kabak, Abdullah Erkan ile Halim Yıldırım adlı kişiler gözaltına alındılar. Sanıklardan Abdullah Erkan'ın evinin bahçesinde yapılan aramada, bir adet askeri yapıda sten tabanca ile bu silaha ait 29 adet mermi bulundu.

Öte yandan Cebeci semtinde iki yere henüz kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından patlayıcı maddeler atıldı. Meydana gelen patlamalarda can kaybı olmadı.

Cebeci semti Akat Sokakta bulunan Hanifi Ceylan adlı şahısa ait evin bahçesine saat 01.00 sıralarında kimlikleri saptanamayan kişilerce atılan patlayıcı madde evin kapı ve pencerelerinin büyük ölçüde hasar görmesine neden oldu. Şehit Karaca sokak 25 numarada meydana gelen ikinci patlamada ise, ölen veya yaralanan olmadı.

Genel-Der

(Baştarafı 1. Sayfa'da) mada Ankara Belediye'sinin belediyede çalışan tüm devrimcilere yıldırıcı baskılar uyguladığını kaydederek bunu kınadığını belirtti.

Genel-Der Ankara Şube Başkanı Cemil Ecevit'in yaptığı açış konuşmasından sonra söz alan Genel-Der Genel Başkanı Hasan Ayhan yerel yönetim çalışanlarının ekonomik demokratik, özlük haklarını tek başına savaşımla elde edemeyeceğini belirterek özetle şöyle konuştu:

«Sendikamız yerel yönetim emekçilerinin savaşımı işçi hareketinin demokratik özgürlükler için savaşımının dışında değildir. Fakat bu savaşımı büyük çözücü bir güç haline getirmek işçi sınıfına bağlıdır. Dayanağımız odur. Derneğimizin pusulası işçi sınıfıdır. Yolunu onun yoluna göre çiziyor.

Demokratik güçlerinin ilkesi her geçen gün sağa kayan CHP ağırlıklı hükümeti emekçilerden yana adım atmaya zorlamak, emekçi yığınların zararına girişimlere karşı çıkmak ve sergilemektedir. Faşizmin önünü kesmek herşeyden önce işçi sınıfının birliğine bağlıdır.»

Cumhuriyet Halk Partisi Ankara Milletvekillerinden Erol Saraçoğlu'da yaptığı konuşmada birbuçuk yıldır mücadelede bulunan soda işçilerinin haklı direnişini desteklediğini belirtti. İşkolların sermayenin arzu ve istemleriyle, yapay olarak saptandığını belirten Saraçoğlu grevli, toplusözleşmeli sendikal haklar alınana kadar Genel-Der'in savaşımının süreceğini söyledi. Tüm kısıtlama ve baskılara karşın tüm yurtseverlerin Genel-Der'in yürüttüğü bu savaşımda yanında olduklarını kaydeden Saraçoğlu Ankara Belediyesinin ilericiler üzerinde baskılar uyguladığını söyledi. Saraçoğlu «Bugün Ankara Belediyesi yönetimi gelecek politik çıkarlarını gözeterek bütün devrimcilere yıldırıcı baskılar uygulamaktadır, bunu burada kınamak istiyorum» dedi.

Genel kurulda Maden-İş 2. Bölge Temsilcisi Abdullah Yılmaz, TÜS-DER Ankara Şube Başkanı Ramis Doğan, Bank-Der Ankara Şube Başkanı Fethi Uygur da birer konuşma yaptılar. CHP Genel Sekreteri ve Yerel Yönetim Bakanı da genel kurula bir mesaj göndererek başarılar diledi.

SALT - 2'yi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ki olanakların modernleştirilmesi üzerinde duruyor ve esas olarak Norveç'te büyük bir dinleme üssünün kurulmasını ve bir casus uydu kullanılmasını amaçlıyor. Gazete, ABD hükümet çevrelerinden yapılan açıklamada, İran'daki ABD üslerinin kaybedilmesiyle ortaya çıkan açığın ancak U-2'lerle kapatılabileceklerini söylediklerini, ancak, «Chalet» kod isimli bir uydu aracılığıyla ve Norveç'teki bir elektronik dinleme sisteminin geliştirilmesiyle de bu açığının doldurulabileceğini bildirdiklerini yazıyor ve bu yoldaki çalışmalara başlandığını belirtiyor.

İran hükümetinin istifa edeceği yalanlandı

Tahran, (A.A.) — İran Hükümetinin sözcüsü Abbas Emir İntizam, «Mehdi Bezergan bakanlığındaki İran Hükümetinin istifa edeceği yolundaki söylentileri» yalanladı. Hükümet sözcüsü İntizam, bununla birlikte, karar verme merkezlerinin çeşitliliği yüzünden ülke işlerinin yönetilmesinde «güçlükler» bulunduğunu kabul etti. Sözcü İntizam, bu güçlüklerin Ayetullah Humeyni'ye iletildiğini, onun da ilgililere bu güçlüklerin çözülmesi için gerekli talimatı verdiğini söyledi.

Hükümetin «Köprü kredi»

(Baştarafı 1. Sayfa'da) geçmeye neden olduğu belirtilirken, "köprü kredi" yerine Türkiye'ye yardım taahhüdünde bulunan OECD kapsamındaki ülkelerden ikili anlaşmalarla "hızlandırılmış avanslar" alınacağı öğrenildi. Maliye Bakanlığı yetkilileri bu kredilerin önümüzdeki haftadan itibaren "parçalar" halinde gerçekleşeceğini bildirdiler. Bu arada BİS'den Wells Fargo Bank borcunun ödenmesi için daha önce sağlanan 60 milyon dolarlık köprü kredisinin süresinin uzatılması için 50 - 60 milyon dolarlık bir finansman yapılacak.

Bilindiği gibi, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu geçtiğimiz hafta sanayicilerle hükümet arasında yapılan toplantıdan sonraki açıklamasında 300 milyon dolardan az olmamak üzere bir "köprü kredinin" sağlanacağını ve bunun Temmuz ayının ilk haftası içerisinde gerçekleşeceğini söyledi.

KÖPRÜ KREDİ

Maliye Bakanı'nın açıklamasında belirttiği köprü kredi, kısa adı "BİS" olan uluslararası ödemeler bankası'ndan sağlanacaktı. Ancak bir blok halinde alınacak olan bu kredi kısa vadeli bir borç niteliğindeydi ve yüzde 10 gibi yüksek bir faizi getiriyordu.

NEDEN VAZGEÇİLDİ?

ANKA muhabirinin aldığı bilgiye göre "BİS"ten sağlanacak olan 250 milyon dolar dolayındaki "köprü kredi"den vazgeçildi. Mayıs ayı işçi dövizi girdilerinin 639 milyon doları bulmasının ve buna yakın miktarda işçi dövizi girdisinin Haziran ayı'nda da gerçekleşmesinin beklenmesi sözkonusu krediye olan gereksinimi azalttı. Kredinin kısa vadeli oluşu ve yüzde 10 gibi yüksek bir faizle verilmesi bu kredinin çekiciliğini önemli ölçüde azalttı.

Bu arada IMF'nin "Stand - By" düzenlemesi için "yeşil ışığı" kesin olarak yaktığının bildirilmesi ve böylece OECD kapsamındaki ülkelerden ikili anlaşmalarla gerekli kredilerin "kısa dönemde" sağlanacağının anlaşılması "köprü kredi"den vazgeçilmesine neden oldu.

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun önceki gün sabah Başbakan Bülent Ecevit'le bir telefon görüşmesi yaparak durumu anlattığı IMF'nin "Stand - By" düzenlemesi için yeşil ışığı yaktığını bildirdiği öğrenildi. Maliye Bakanı'nın sözkonusu krediden vazgeçilmesi konusunda Başbakan'ın "olur"unu aldığı ve Türkiye'nin "BİS"e krediden vazgeçtiğini bildirdiği öğrenilmiştir.

"HIZLANDIRILMIŞ AVANSLAR"

"Köprü kredi"den vazgeçen Türkiye'nin, OECD kapsamındaki ülkelerden "hızlandırılmış avanslar" niteliğinde döviz girdileri sağlayacağı öğrenilmiştir.

IMF'nin "Stand - By" düzenlemesi için yeşil ışığı yakmasının OECD kapsamındaki ülkelerle yapılan kredi anlaşmalarının işlerliğe kavuşmasını sağlaması, Türkiye'nin ikili anlaşmalarla "parçalar" halinde "hızlandırılmış avanslar" niteliğinde döviz girdilerini elde etmesi yolunda rahatlık vermiştir.

308 öğretim

(Baştarafı 1. Sayfa'da) dimcıları Tamgün Yasasına karşı, hekimlerin ikili işlevine son veren ilkenin yürürlüğe gireceği şu günlerde çeşitli yollarla sürdürülen kampanyayı kaygı ile karşılıyoruz» dediler.

Ankara Tıp Fakültesinden 91, İstanbul Tıp Fakültesinden 75, İstanbul Dişçilik Fakültesinden 70, Bursa Tıp Fakültesinden 72 öğretim üyesinin imzasını taşıyan açıklamada özetle şöyle denildi:

«Kamu kesiminde çalışan hekimlerin muayenehane faaliyetlerini bir yıl daha sürdürme noktasında yoğunlaşan bu kampanyada ileri sürülen gerekçelerin doyurucu olmadığına, bu konuda çıkarılan olumsuz haberlerin abartıldığına, bu uzatmanın yasayı uzun gelecekte işlemez hale getireceğine ve yozlaştıracağına inanıyoruz.

Yasanın getirdiği ilkenin ancak tüm öğretim üyelerinin tamgün düzenine geçmesinden sonra değerlendirilebileceğine olan inancımızı belirterek sürenin uzatılması için yapılan girişimleri desteklemediğimizi kamuoyuna duyurmayı görev biliyoruz.»

CHP'ye göre

(Baştarafı 1. Sayfa'da) rını yanıtlayan CHP Genel Sekreter Yardımcısı Birgit partilerinden istifalar konusunda sol bir partiden, kapitalist bir toplumun özlemini dile getiren sağ bir partiye geçmenin hiç bir şeyle izah edilmeyeceğini insanların ve toplumların sürekli ileriye gitmeleri nedeniyle sağda politika izleyen bir kişinin, sol'da yeralmasının, o kişinin geliştiğini gösterdiğini hatırlatan Birgit, «demokratik soldaki bir parti üyesi olan ve bunu bilen, bu bilinci taşıdığını söyleyen bir kişinin birden bire sağdaki bir partiye geçmesini kendi kamuoyunda da, kendi vicdanına da anlatması güçtür» dedi.

Hükümet bunalımının bir rejim bunalımına, bir siyasal bunalıma dönüşmesinin CHP ağırlıklı hükümetin düşmesiyle çok zor önlenebileceğini belirten Birgit özetle şunları söyledi:

«İktidar ve muhalefetin meclisteki sandalye sayısı, konuştuğumuz şu anda, muhalefetin sandalye sayısının 226'yı bulacağını göstermiyor. Bunun için hükümet değişikliğini olabilir görmüyorum.

Hükümeti düşürmeye çalışan güç, AP Genel Başkanı ve kurmaylarıdır. Fakat, bu siyasal gücün arkasında hangi ekonomik gücün bulunduğunu şu anda belirleyecek durumda değilim, ama bazı söylentiler, gelecek dış yardımın bölüşülme kavgasının bir kısım özel sektörde yapıldığıdır. Bir kısım söylentiler, bazı çevrelerce yeterince demokratik sol programı uygulamamakla suçlanan CHP ağırlıklı hükümetin aldığı birtakım ekonomik önlemlerden ürken bazı işveren çevrelerinin karşı safta yer aldığıdır. Örneğin, kuyumcuların tavrı... Bunların ne derece doğru olduğu tartışılabilir. Ama bazı bulgular var. Örneğin: Bir süre önce CHP'den istifa edip bağımsız kalan ve bir müddet sonra AP'ye katılan bir milletvekilinin, Ecevit hükümetinin aldığı ekonomik önlemlerin kendilerine zarar verdiğini söyleyen işadamıyla zaman zaman kaldığı otelden şehirlerarası konuşmalar yaptığı saptanmıştır. Milyarlarca lira kredi yitiren bir işadamının, birden bire bu tür politikacılarla ilişkiler kurmuş olması, herhalde dikkatlerden kaçmamalıdır.»

MHP hakkında

(Baştarafı 1. Sahifede) teklerinin de yargıtay başsavcılığı tarafından ilgi ile izlenmekte olduğu kaydediliyor.

AKDOĞAN YILGIN

Öte yandan MHP hakkında dava açılabileceğinin basına yansıdığı günlerde sürekli tehditler karşısında kalan başsavcı Kazım Akdoğan'ın bu baskılar karşısında yılgınlığa düştüğü belirtiliyor. Önceleri MHP konusunda yoğun bir tahkikat açmaktan yana olan başsavcının daha sonra bu konuyu askıya almasına neden olarak yargıtay çevreleri başsavcıya çok fazla baskı yapılmasını gösteriyorlar. Bilindiği gibi başsavcılık MHP'nin Almanya'daki örgütlerinin açığa çıkması üzerine bir dava açılmasını kararlaştırmış ancak MHP'lilerin getirdiği belgeler üzerine bu partinin kapatılması yolunda dava açmaktan vazgeçmişti. Yargıtay yetkilileri MHP tarafından getirilen belgelerin tam olarak inandırıcı olmadığını da belirtmekte ve "ancak gelen belgelerin sahte olmaması nedeniyle yeterli olmasalar bile kabul etmek zorunda kalınıldı" şeklinde görüş bildiriyorlar.

ÖZEL TAHKİKAT YOK

Yargıtay başsavcılığı çevrelerinden öğrenildiğine göre şu sıralarda MHP ile ilgili özel bir dava sözkonusu değil. Ancak MHP'nin de diğer partiler gibi durumu yakından izleniyor. Belirtildiğine göre MHP hakkında -özel olmamakla birlikte- yapılan tahkikat sonucu elde edilen belge ve bilgileri kapsayan dosya sayısı hayli kabarmış durumda.

45 günlük

(Baştarafı 1. Sayfa'da) laşık 45 gün önce dükkânlarını protesto amacıyla kapayan Ankara'daki kuyumcu ve sarraflar bugünden itibaren dükkânlarını yeniden açacaklardır» dedi.

Dernek Başkanı, «kuyumcu ve sarrafların imalatçılara tanınan fire hakkının genişletilmesi yolundaki isteklerinin yerine getirilmediğini» öne sürdü. «Bu nedenle, Türkiye'deki kuyumcuların dükkânlarını bir süreden beri açmadıklarını» kaydetti.

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
- Yazıişleri Müdürü: ... ... Tamer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.:5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
- Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ... ... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun/cm): 300 TL. - 4-5. sayfalar (sütun/cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun/cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 dolar.

Turistler, benzini dövizle alacak

İSTANBUL'DA KARNE İLE AKARYAKIT SATIŞINA BAŞLANDI

İstanbul (AA) — İstanbul'da karne ile akaryakıt dağıtımı uyuglanmasına dün başlandı

İstanbul Valiliğince, akar yakıt tüketimini denetim altında tutmak amacı ile hazırlanan yeni uygulamaya göre, ilçelerdeki Özel İdare binalarında 50 lira karşılığında satılan kartlara işlenecek olan belirlenmiş miktarlardaki akaryakıt dağıtımına tüm İstanbul'da başlandı.

Birçok benzin istasyonuna benzin gelmediği için dağıtımın ancak bazı istasyonlarda yapılabildiğini belirten yetkililer, bugün normal dağıtıma geçilebileceğini bildirdiler.

Yabancı plakalı taşıt araçlarına döviz karşılığında bekletilmeksizin akaryakıt verilmesi uygulaması da başladı.

Yapılan düzenlemeye göre, yabancı plakalı araçlara yalnız Rumeli yakasında Londra Asfaltı bitişiğinde Çobançeşme semtinde, Kervansaray, Kartaltepe Mocamp ile Anadolu yakasında Ankara Asfaltı bitişiğinde, Kartal Soğanlık semtinde BP benzin istasyonlarından döviz karşılığında akar yakıt verilecek.

Verilecek akaryakıta ait yabancı kura göre belirlenmiş kuponların Anadolu Bankasınca hazırlandığını ve işlemlerin istasyonlarda görevli memurlarca yürütüleceğini belirten yetkililer, yabancı plakalı araç sahiplerinin Edirne giriş kapısından itibaren uyarılması için Turizm Bölge Müdürlüğünün gerekli çalışmaları başlattığını bildirdiler.

Fındık Taban Fiyatı, 14 Temmuz'da Ordu'da açıklanacak

- **ÜRETİCİLER, TABAN FİYATIN EN AZ 40 TL. OLMASINI İSTİYOR**

Ordu (İSTA) — Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler Ordu Belediyesinin düzenlediği 14 - 17 Temmuz tarihleri arasında Ordu'da yapılacak olan 10. ncu Altın Fındık Şenliği - nin ilk gününde fındık taban fiyatlarını açıklayacak. Belediye Başkanı Kazım Türkmen'in yaptığı girişimler olumlu sonuç verince bakan Köprülüler 14 Temmuz Pazar günü Ordu'ya geleceğini ve fındık taban fiyatlarını açıklayacağını Fiskobirlik Genel Müdürlüğüne bildirdi.

Diğer taraftan 1979 yılı içinde serbest piyasada fındık 53 liraya kadar alıcı buldu. Üreticiler de taban fiyatının en az 40 lira olması gerektiği görüşünde.

İzmir'de toptan eşya fiyatlarında 1979'un ilk 5 ayında yüzde 32,4 artış oldu

İzmir (A.A.) — İzmir'de toptan eşya fiyatlarının, bu yılın ilk 5 aylık döneminde, yüzde 32.4 oranında artış gösterdiği bildirildi.

İzmir Ticaret Odası tarafından hazırlanan rapora göre, gıda maddeleri grubunu oluşturan maddelerde en yüksek artış yüzde 33.19 ile hayvan yemlerinde meydana gelmiş, bunu yüzde 9.06 artış ile tahıl ve tahıl ürünleri, yüzde 6.72 artış ile de nebati yağlar izledi.

Raporda, Mayıs 1979 ayı içinde kuru meyveler, teke ve içki sanayii ürünleri ile şekerli maddeler guruplarında herhangi bir artış olmadığı, fiyatların, bir önceki ayın fiyat düzeyini koruduğu belirtildi.

Mayıs ayında en yüksek artışın ise yüzde 7.28'i ve hamderiler grubunda meydana geldiği bildirilen raporda, bunun yüzde 6.65 ile inşaat malzemelerinin izlediği, en düşük artışın ise yüzde 0.52 ile kimya sanayi ürünleri gurubunda meydana geldiği açıklandı.

Memur öğrencilere izin hakkı istendi

Ankara (Politika) — TÖB - DER ve TÜM-DER Ankara Şubeleri ile Gazi-Der ve ADMMYO - DER yönetim kurulları ortak bir açıklama yaparak memur olan öğrencilere izin hakkı tanınmasını istediler

Yeni başlayan öğretim döneminde yeni yayınlanan tamime göre öğrencilerin «ya okul ya memurluk» ikilemi ortasında bırakıldığını belirten örgüt yetkilileri bir kez daha uyardıklarını hatırlatarak özetle şöyle dediler:

«Yayınlanan tamim ve yapılan açıklamalara göre memurluk yapıp bu tür gece öğrenimi yapan kişiler istekleri dışında gündüz bölümlerine geçirilmişlerdir. Bununla ilgili olarak yine yapılan açıklamalarla bu arkadaşlara izin olanağı tanınacağı ve bu doğrultuda daha önce Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencilerine hizmet içi eğitim adı altında izin sağlanmıştır. Yeni başlayan öğretim döneminde ise bu imkânlar tamamen ortadan kaldırılmış «ya okul (!), ya memurluk (!)» ikilemi ile karşı karşıya bırakılmışlardır.

Biz kitle örgütleri olarak yetkilileri bir kez daha uyarıyor, üyelerimize uygulanan anti-demokratik uygulamanın kaldırılıp okuma imkânının sağlanmasını talep ediyoruz.»

İskenderun Turizm ve Kültür Şenliği dün başladı

İskenderun (AA) — Denizi ve yaylaları ile ünlü liman kenti İskenderun'da ses-saz ve folklor gösterisi şöleni biçiminde geçmesi beklenen «Turizm ve Kültür Şenliği» dün başladı.

ÖZETLE

350 işçi Lastik-İş'e geçti

İZMİR — Karşılıklı grev ve lokavt ilan edilen Göktepe Plastik Su Boru Fabrikasında çalışan Türk-İş'e bağlı Kauçuk-İş Sendikasına üye 350 işçi sendikalarından istifa ederek DİSK bağlı Lastik-İş'e geçtiler. Lastik-İş Sendikası İzmir Şube Başkanı Nail Karakaş, işçilerin grevden yana olduğunu, işyerlerinin de zaten lokavt ilan etmiş bulunduğunu kaydetti «ancak Kauçuk-İş Sendikası Sendikası parasal sıkıntı içinde bulunduğunu öne sürerek greve gitmek istemiyordu» dedi.

Ordu Belediyesi'nde grev kararı alındı

ORDU — Ordu Belediyesi ile Genel-İş Sendikası arasında sürmekte olan toplusözleşme görüşmelerinde olumlu sonuç alınamaması nedeniyle sendika belediye işyerlerinde grev kararı aldı. Grev kararını tüm işyerlerine asan sendika şube başkanı Zeki Yaşar Tiryaki anlaşmanın önümüzdeki günlerde de sağlanamaması halinde 14 Temmuz sabahı greve başlayabileceklerini açıkladı.

Genel-İş yüz çocuğu sünnet ettirdi

ANKARA — DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası 1. Bölgesi yüzü aşkın emekçi çocuğunu sünnet ettirdi. Sünnet düğününden önce çocuklar sünnet elbiseleri ile birlikte arabalarla şehrin içinde dolaştılar. Gençlik Parkında yapılan sünnet düğününe Genel-İş Sendikası üyeleri katıldılar. Sendika yetkilileri üyelerinin çocuklarının toplu sünnet ettirilmesine önümüzdeki yıllarda da devam edileceğini söylediler.

Karaborsayla mücadele komitesi kuruldu

VEZİRKÖPRÜ — Samsun'un Vezirköprü ilçesinde, güvenlik kuvvetlerinin bir ihbarı değerlendirerek yaptıkları baskınlar sonucu, stok edilmiş 21 varil akaryakıt, 1833 kilo nebati yağ ve 10 ton kesme şeker ele geçirildi. Vezirköprü Kaymakam Vekili Tahsin Kandemir, bu tür ihbarların, karaborsacı ve stokcularla mücadele komitesi kuran Halkevine üye gençler tarafından yapıldığını açıkladı. Kaymakam Vekili, söz konusu stok malların ele geçirildiği dükkan sahibi Hacı Mehmet Gülmez ile akaryakıtların stokçusu Ahmet Körüşlünün göz altına alındığını söyledi. Ele geçirilen stok mallarla akaryakıt, ihtiyaç sahiplerine dağıtılmış, stokçular hakkında da savcılıkça soruşturmaya başlandı.

27 demokratik kuruluş, TÜS-DER Genel Başkanı ve yöneticilerinin serbest bırakılmasını istedi

- **AÇIKLAMADA, SERMAYENİN TÜS-DER'E SALDIRISININ RASTGELE OLMADIĞI KAYDEDİLDİ**

Ankara (Politika) — 27 demokratik kitle ve meslek örgütü emekçi örgütlerinin, kapatılarak ve yöneticilerinin tutuklanarak susturulmak istendiğini belirterek piyasada satılan bir takvimi bulundurmak «suçundan» tutuklanan Tüs-Der Genel Başkanı ve altı yürütme kurulu üyesinin derhal serbest bırakılmasını istedi.

KÖY-KOOP, TÜTED, TRT-DER Genel Merkezlerinin ve Maden-İş, Devrimci Toprak-İş, Petkim-İş sendikalarının da aralarında bulunduğu 27 örgüt, bunalımın yükünün baskı ve zamlarla emekçilerin sırtına yüklenirken sermayenin TÜS-DER'e saldırısının rastgele olmadığını belirterek TÜS-DER'in 40 bin üyesiyle demokratik savaşıma etkin olarak katılan bir örgüt olduğunu kaydettiler. Açıklamada TÜS-DER yöneticilerinin piyasada satılan ve herhangi bir mahkumiyet kararı bulunmayan Konuk Yayınlarına ait bir masa takvimini bulundurmak «suçundan» Sıkıyönetimce tutuklandıkları belirtildi.

BETON-İŞ SENDİKASI BETOYA BETON DİREK FABRİKASI'NDA SÖZLEŞME YETKİSİ ALDI

İzmir (Politika) — Turgutlu'da kurulu bulunan Betoya, Beton Direk Fabrikasında Beton - İş Sendikası toplu sözleşme yetkisi aldı. Toplam 170 işçinin çalıştığı fabrikada yapılan oylamada işçilerden 127'si Beton - İş lehine, 46'sı da Çimse - İş lehine oy kullandı. Oylama sonucunda İzmir Bölge Çalışma Müdürlüğü toplu sözleşme yapma yetkisini Beton - İş sendikasına verdi.

Bu arada toplu sözleşme görüşmelerinin başladığı sırada işveren ve Çimse - İş, Beton - İş'li işçilere çeşitli baskılar uygulamaya başladılar ve oylama sonucunun geçersiz olduğunu öne sürerek mahkemeye başvurduklarını açıkladılar.

Zonguldak, Kastamonu, Samsun, Trabzon ve Sinop meslek hastalıklarının en yoğun olduğu bölge

Bartın Göğüs Hastalıkları Hastanesi çalıştırılmıyor

- **ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİNİN VE BARTIN BARKİSAN KİREÇ, BARTIN ÇİMENTO İŞÇİLERİNİN TEDAVİ EDİLDİĞİ BU HASTANEDE 85 YATAK BOŞ DURUYOR...**

Zonguldak (İSTA) — Zonguldak, Kastamonu, Samsun, Trabzon ve Sinop yöresinde özellikle meslek hastalıklarına uğrayan işçilerin tedavi edildiği Bartın Göğüs Hastalıkları Hastanesi çalıştırılmıyor. 85 yataklı hastane artık hasta kabul etmiyor.

Bundan 11 ay önceye kadar Zonguldak maden, Bartın Barkisan Kireç, Bartın Çimento işçileri arasında meslek hastalıklarına yakalananların tedavisinin yapılabildiği Bartın Göğüs Hastalıkları Hastanesi'ne tayin edilen bir eczacı bir dişçi de Bartın Devlet Hastanesi'nde görev yapıyor.

Hastaneye 7 personel tayin edilmesine, personelin iaşe bedelleri ve giderleri karşılanmasına karşın, hastalar geri dönüyor. Hastanede görev yapan 21'i işçi biri memur 22 personel hergün görevlerine gelmesine karşın hekim bulunamadığından tedaviler yapılamıyor.

Hemşire sıkıntısından Samsun Tıp Hastanesine hasta yatırılamıyor

Samsun (AA) — Samsun 19 Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde, bazı bölümlere «hemşire bulunmaması nedeniyle» hasta yatırılamıyor.

Fakülte Dekanı Prof. Dr. Muhsin Saraçlar, Anadolu Ajansı muhabirine yaptığı açıklamada, geçen yıl 19 Mayıs'ta geçici binada hizmete giren hastanenin bugün için 60 hemşireye ihtiyacı olduğunu, ancak kadrolu 29 hemşirenin bulunduğunu bildirdi.

Prof. Dr. Saraçlar, yetkililerin, 9 Temmuz 1978'de Tam Gün Yasası'nın yürürlüğe girmesi nedeniyle fakülte hastanelerinde hemşire sorununun başladığını açıkladıklarını hatırlattı, şunları söyledi:

«Hemşire sayısı bugün Hacettepe Tıp Fakültesi Hastanesi'nde yüzde 50 oranında azalmıştır. Bunun nedeni, hemşirelerin yoğun çalışma gerektiren fakülte hastanelerinde çalışma yerine, devlet hastanelerinde ve diğer sağlık kurumlarında çalışmak istemelerinden ileri gelmektedir. Biz de bu nedenle hemşire bulmakta güçlük çekiyor, öğretim üye ve görevlisi bulduğumuz halde, bazı bölümleri hemşire olmaması yüzünden hizmete açamıyoruz.»

28 BİN 831 HASTANIN MUAYENESİ YAPILDI

Saraçlar, ayrıca son dokuz ay içinde fakülte hastanesinde 28 bin 831 hastanın muayene edildiğini, 1025 hasta yatırıldığını ve 89 bin 691 tetkik yapıldığını açıkladı.

Hastanede halen 31 öğretim üye ve görevlisiyle 37 asistan çalışıyor. Ancak, hemşirelerin izin veya başka bir nedenle ayrıldığı servislere, hasta kabulü yapılamıyor.

TRT-1

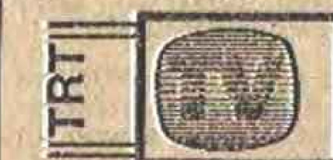
09.02	Kadın Dünyası
10.01	Arkası Yarın
13.00	Haberler
18.01	Çocuk Bahçesi
18.16	Laf Lafı Açar
19.00	Haberler
20.02	Çocuklar İçin On Dakika
20.15	Köy Dağarcığı

TRT-2

10.30	Diskoteğimizden
17.06	Plaklar Arasında
18.00	Stüdyo FM
20.00	Liedler Aryalar
21.00	Müzik Takvimi
22.06	Gecenin Getirdikleri

TRT-3

09.00	Olayların İçinden
09.45	Müzik Sözlüğü
10.30	Sağlığımız
11.30	Yarının Büyükleri Çocuklarımız
12.40	Deyimler, Deyişler, Ezgiler

TRT

Program·Haber·Eleştiri

Haftadan seçmeler

2 TEMMUZ PAZARTESİ; bugün yaz programının uygulanması dolayısıyla televizyon saat 19.00'da açılacak. Çanakkale'de yapılan Tahta At Şenliği'nden görüntüleri izleyeceğiz. Bebeğin ikinci yılındaki gelişmesinin konu edildiği dış kaynaklı filmden sonra «Aşağıdakiler - Yukarıdakiler» dizisinin ikinci bölümünü izleyeceğiz. Türk Hafif Müziğinde Nükhet Duru 6 şarkıyla yer alıyor. TÜBİTAK'ın çalışmaları konusunda geniş bilgi verilecek.

3 TEMMUZ SALI; programda, «Flanderlerin Köpeği» adlı çizgi dizi filmden sonra çevre korunması, Türk Sanat Müziğinde İnci Çayırlı ve Türk Sinemasında «Anası Gibi» filmini izleyeceğiz.

4 TEMMUZ ÇARŞAMBA; program «Arı Maya» çocuk filmiyle başlıyor. Türk Halk Müziğinde Aynur Gürkan ekrana gelecek. «Bir Konu Bir Konuk»ta ev kadınlarının emeklilik sorunları tartışılacak «Bilimden Tekniğe»de, 1900-1969 yılları arasındaki endüstriyel gelişme anlatılacak. Televizyon Filminde, Jerry Jameson'un «Çağrı» filmi yeralıyor.

5 TEMMUZ PERŞEMBE; TV'de bugün «Sinbad'ın Serüvenleri»nden sonra Çocuklara Müzik programı yeralıyor. «Büyük Kompozitörler» programında ise, Bach'ın yaşantısı parçalarıyla birlikte anlatılacak. «Yerel Yönetim» programında «Ulaşım» konusu ele alınıyor. «Aşk Gemisi» dizisinde «Akrabalar ve Arkadaşlar» adlı bölüm yayınlanacak.

6 TEMMUZ CUMA; TV'de bugün «Marco» dizi filminden sonra «Dilimiz Türkçe» yayınlanacak. Bu yayında, Dilin Özleşmesinde basının işlevi ve bugün ulaşılan düzey tartışılacak. Türk Sanat Müziğinde korodan şarkılar dinleyeceğiz. «Ülkeler Yarışıyor» dizisinde «Libya» üzerine sorular sorulacak. Televizyonda Sinemada, Maure Bologni'nin «Arabella» filmi izlenecek.

7 TEMMUZ CUMARTESİ; program, 16.00'da, Londra'da düzenlenen Wimbledon Tenis Turnuvası yayımıyla başlayacak. «Oyun Treni»nden sonra, «Flipper» dizisinde «Hayalet Gemi» adlı film var. «Belgesel»de, Çin'de yaşlıların durumunu anlatan bir film yeralıyor. Uzay Yolu, «Mudd'un Kahramanları»yla ekranlarda. Bundan böyle her Cumartesi yayınlanacak olan «Muppet Show», «Şipsevdi»nin üçüncü bölümü ve halk müziği sanatçılarımızın yeraldığı «Yurdun Sesi» izlenebilir. Baretta'yla Cumartesi yayını sona erecek.

8 TEMMUZ PAZAR; programı 17.00 haberleriyle başlıyor. «Oyun Gemisi»nden sonra, Tatil Sinemasında «Güneşteki Teke», Mr. Magoo'da «Moby Dick» bölümü «Isırgan Otu»nda Bruno ve Pol'ün Cezayir'e yola çıkmaları izlenebilecek. «Yaşayan Atatürk» programında şeriat hukukundan çağdaş hukuka geçiş anlatılıyor. Ve yinelenen bir program daha «Petroçelli»nin «Altın Kafes» adlı bölümü yayınlanacak.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 Tahta At Çocuk Şenliği

Çocuk Şenliğine katılan tüm gruplar; İzmir Devlet Tiyatrosu, İstanbul Şehir Tiyatrosu, İstanbul Akademi Sanat Topluluğu, Yenimahalle Gençlik Kültür Merkezi, İzmir Çamdibi Orta Okulu Folklör Grubu, Görsel Sanatçılar, Çanakkale Lisesi Tiyatro Kolu. Çocuk Şenliğinin 3. yılında: Çocuk Tiyatroları gösterileri, çocukların çamur şekillendirme çalışmaları, pandomim ve DİA gösterileri, halk oyunları gösterileri, açık oturumlar, çeşitli köylerdeki ve şehirlerdeki gösteri salonlarında yapılan çalışmalar görüntüleniyor.

19.30 Bebeğin İkinci Yılı

Dış kaynaklı dizinin bu bölümünde, bebeğin 15. ayındaki gelişmesi gösteriliyor. Merdiven çıkmak, birşey tutmak, söz anlamak ve sosyal davranışlar, vb. işlevler, çocuğun 15. ayında önemli özellikler gösterir.

20.00 Spor

20.30 HABERLER

21.15 Minik Konser

21.20 Aşağıdakiler Yukardakiler

Dizinin bugün yayınlanacak 2. bölümünde, Yüzbaşı Janes (ailenin oğlu), eski hizmetçi Sarah'la birliktedir. Ondan bir çocuk beklemektedir. Ancak, böyle soylu bir ailenin oğluyla bir hizmetçinin evlenmesi söz konusu değildir. Bu yüzden Sarah'ın çocuğunu doğurması için bir ev bulunur. Oysa Sarah. Yüzbaşı Janes'i sevmektedir.

22.05 Türk Hafif Müziği

22.25 Tübitak

Dört programdan oluşan dizinin bugün yayınlanacak ilk bölümünde, TÜBİTAK'la ilgili kısa açıklamalar, öğrenci bursları, bilimsel yaz okulu, TÜRDOK'un ve Yapı Araştırma Enstitüsü'nün çalışmaları tanıtılmakta. Programa konuk olarak Prof. Dr. Tevfik Karabağ (TÜBİTAK Genel Sekreteri) katılıyor. Programı Hüseyin Kanyılmaz, Oğuz Mutlucan ve Turgay Erdemgil birlikte hazırladılar.

22.55 HABERLER

TV, Akdeniz Oyunlarından 40 saat yayın yapacak

Yugoslavya'nın Split kentinde eylül ayının 15'inde başlayacak Akdeniz Oyunları'ndan televizyon 43 saate yakın yayın yapacak.

Akdeniz Oyunları için sporcular ve spor yöneticileri hazırlıklarını sürdürürken, televizyon yöneticileri tüm hazırlıklarını tamamlayarak yayın planlamasını yaptı. Buna göre, 15 Eylül umartesi günü 17.55'de açılışla yayına başlayacak olan televizyon, 34 saati canlı yayın, 6 saati ise banttan olmak üzere 40 saatlik yayınla karşımıza gelecek. Yapılan planlamaya göre, oyunların sürdüğü her gece, saat 24.00 ile 01.00 arasında günün karşılaşmalarından özet yayın yapılacak.

Oyunlar süresince en fazla yer verilecek olan spor dalı, 8.5 saatle atletizm karşılaşmaları olacak. Bunu 4 saatle boks karşılaşmaları, 3 saat 25 dakikayla yüzme, 2,5 saatle futbol ve basketbol, 1 saat dakikayla güreş, cimnastik ve voleybol karşılaşmaları izliyor.

Yetkililer, oyunlar süresince televizyonun normal programlarında büyük değişmelerin olmayacağını, naklen ve banttan yayınların genellikle saat 20.00 öncesi ve 23.00 sonrasına rastladığını belirttiler. Yetkililer, oyunlar süresince özet yayınlar nedeniyle televizyonun hergün saat 01.15'de yayınını sona erdireceğini belirttiler.